Đã Việt hóa theo bản gốc của Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng phụ khảo. Sưu tầm và Số hóa bởi CLB Cựu HS PETRUS KÝ
Từ microfilms trường Đại học California, Berkeley, Hoa Kỳ

NĂM THỨ MƯỜI BẢY — SỐ THỨ 3580 MỖI SỐ : 6$02 THỨ BẢY 23 FÉVRIER 1929

BIBLIOTHÈQUE NATIONALE N° 10235

Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

GIÁ MUA CÓ HẠN

	Tờ buổi trưa	Tờ buổi tối	Cả hai tờ
Cả năm.	3$00	6$00	8$00
Sáu tháng.	1.60	3.20	4.00
Ba tháng	0.90	1.80	2.00
Một tháng.			1.00

Nam-kỳ và ngoại-quốc phải trả thêm tiềnước

Toutes les lettres destinées à la rédaction doivent être adressées au directeur 65, Rue Jules Ferry, Hanoi

Fondateur : E. H. SCHNEIDER
Directeur : NGUYỄN-VĂN-VINH
Rédacteur en chef : PHẠM-HUY-LỤC
Administrateur gérant: NGUYỄN-Y-LOÀN

Adresse télégraphique : TRUNGBACTANVAN HANOI
TÉLÉPHONE N° 150

Ban-báo có in một tờ phụ-trương ra buổi trưa bán lẻ 1 xu

PUBLICITÉ
Tarifs spéciaux suivant catégories d'entreprises ou de produits.
Prix moyens, dernière page :
Une seule insertion. . . . 0$80 le c/m
Contrat annuel
Par centimètre et par insertion. 0$18 le c/m
Annonces judiciaires et légales. 1$50 le c/m
Petites annonces classées. . . 0$10 la ligne

Caiz-lu'o'ng hu'o'ng-chinhq

(Tiếp theo)

Điều thứ tư nên biết là phàm muốn có thế-lực sử-linh được những người trong một làng, cần phải có một mối lợi gì cho làng được nhờ được ghé, được trông cậy vào mình mà có bát ăn. Tức là phải có ruộng nương trong làng cho dân-em cấy nhờ. Những kẻ cấy nhờ ruộng của mình thì mình sai bảo việc gì mà chẳng được. Có thần-thế cũng là một mối trông cậy, nhưng cái mối trông cậy đó không thuận là sinh-dân, chỉ nên được nhứt thời thế-lực, mà cái thế-lực đó, hễ không khéo lợi dụng thì nó chỉ tan nát việc mà không kết quả được điều gì hay cả.

Có một phương nữa gây nên thế-lực, là tổ-chức nên một nghề-nghiệp gì cho dân làng có việc làm ăn, và thêm một mối thu lợi cho làng mình nên giàu có, nhưng xét ra cách ấy cũng nhiều điều không tiện. Phàm trong một làng có mấy họ lấy lẫn nhau, thành ra có họ hàng với nhau cả. Mà việc làm ăn thì sự sai khiến người ngoài, tùy sức làm mà chi công thì công việc chạy; sai khiến người trong họ vẫn là khó, buông thả ra thì đã mất tiền không được việc lại còn làm gương xấu trong một công-xưởng; mà quá nghiêm ra thì mang tiếng là người khắc-nghiệt, bất cận nhân tình, nhiều khi bỏi mất lòng một người mà không thể sai khiến được ai nữa. Những lời khí-khái đâu họ giở ra. Thà rằng chết đói còn hơn nhục-nhằn..... Nhờ họ hàng như thế, chẳng thà đi làm tôi tớ kẻ khác... vân vân. Vả, tổ-chức nên một nghề mới cần phải có đất, có thể tiện mua tiện bán mới được; đừng đi buôn gỗ buôn tre ở chỗ không có bến; hoặc làm những nghề khó vận tải tải liệu.

Hễ không có cách gì cho được dân làng cậy lấy bát ăn, thì thế tất phải dung tùng những điều khuất-tất nhỏ mới có được vây cánh. Đó lại là một cơ nguy-hiểm, vì làm thế nào mà ngữ bạn được những điều khuất-tất. Cái nhỏ đã làm được, tất nhiên rồi chúng làm đến cái lớn. Bấy giờ thì mình sẽ mang tiếng, chẳng qua cũng là kéo cánh mà làm thiệt hại cho dân. Vậy mà không có miếng ăn thì không bao giờ có sai bảo được ai cả.

∴

Điều thứ năm nên biết là phàm muốn sai khiến trong một làng, thế-tất mình phải là người cao nhứt. Khi chức-tước hoặc khoa-bảng của mình đã sẵn là cao nhứt rồi thì là may; hoặc giả quyền thủ-chỉ là ở ông cha chú bác nhà mình, thì mình có thể thừa mệnh mà sử-linh người ta là thuận lẽ. Bằng mình theo cựu tục không có thứ-vị gì, hoặc thứ-vị ở dưới mà tranh đoạt lấy thứ-vị trên, cũng không ai chịu, không ai phục, mà đối với lương-tâm mình cũng không thỏa. Cũng có khi người trên nhứt, nhân-phẩm không ra gì, hoặc ăn ở đối với dân làng không được chính đáng, thì mình cũng có thể thừa được cái cơ-hội đó mà chiếm đoạt lấy quyền sai bảo, nhưng mà chiếm đoạt được quyền của kẻ không đáng giữ quyền thì dễ, mà duy-trì được cái quyền đó, cần phải lấy công-tâm mà vong-kỉ biết là đường nào! Một lí một lẽ cũng không thể khuất-tất, không thể sai-lệch được. Bằng không thì chỉ những chuyện soi bói thóc mách, những lười giằng rám cặm bên chân; đi một bước phải nhìn, làm một việc phải xem, mới giữ gìn nổi được với những cách tiểu-nhân của những bọn lão-đồ.

Khi đã hiểu hết bấy nhiêu lẽ khó-khăn rồi, mà liệu xét cái thế-lực mình có đề nên được hết cả, thì một người đi làm ăn thiên-hạ nên giàu có, hoặc nên thần-thế, hoặc được người đồng-hương hâm-mộ, mới có thể ra tay sửa-sang được những việc cai-trị ở trong làng.

Trước nhứt phải bấy lấy một mục-đích. Hiện-trạng nó đương thế nào, mình muốn làm cho nó ra thế nào về sau?

Cải mục-đích thiên-cận nhứt, mà hay nhứt, ai nấy dễ hiểu nhứt, là làm thế nào cho tổng-lý không phủ thu lạm bổ những việc thuế má; cho những hoa-lợi quân cấp được phổ cập dân-đinh, không ai phải thiệt-thòi, mà những dân-anh có đáng được phần hơn thì phải công-nhiên mà chi cấp cho, chứ không dùng những cách ám-muội; cho những kẻ nào đã có quyền trong đoàn-thể thì phải có trách nhiệm; đừng để những kẻ có chức việc hà-hiếp quấy-quả những điền-chủ gia-chủ; làm những việc khuyến-nông cho dân làng làm ăn được tận lợi; giảm bớt những tục-lệ nặng quá cho những nhà nghèo; chỉnh đốn những việc canh phòng cho dân-gian được yên-ổn. Trong các mục-đích cải-lương hay nhứt là cái mục-đích khiến cho các việc công được minh-bạch, dẫu có phải duy-trì, có phải tạm dùng một vài cách cai-trị cũ, cũng nên cứ duy-trì, cốt là phải minh-bạch và điều gì cũng theo nhứt-luật mà thôi, nghĩa là cũng một thứ việc, trước đã làm thế nào, sau cứ theo mà qui điều mà làm; những ai coi việc gì, làm việc gì, có quyền quyết định việc gì, phải có một tờ biên-bản ghi biên lấy danh-sách, và chia quyền-hạn, chức-trách cho phân minh, rồi về sau cứ vậy mà làm. Rồi dần dần bàn với đồng dân sửa đổi từng điều từng việc, mỗi lần sửa đổi phải có biên-bản, bao nhiêu người có chức-phận cũng phải kí kết. Đối với quan nha, thì chỉ xin quan phê cho sổ biên-bản, rồi các công-việc về sau, cứ lấy biên-bản làm bằng mà phân xử.

(Còn nữa) V.

Cacq tin va'tj thêq-gio'iq

Ngày 22 Février 1929

Nước Pháp

Việc tổ-chức các tòa án

Thế-dân nghị-viện đã ưng chuẩn bản dự án chính đốn lại các tòa án; nghị-viện định sửa những tòa án trước đây, mỗi năm xử tới 200 việc, thì lại lập lại. Giao cho ban hội đồng kê sổ các tòa án ấy, hạn trong ba tháng thì xong.

Nước Anh

Việc chính-trị

Báo *Financial Times* đăng tin rằng vì người đoán rằng đảng lao-động sẽ lên cầm quyền-chính, nên ở Hôa-thị số hàng bán đi mạnh lắm. Báo ấy nói người ta lo như vậy, không gì là định đáng. Báo ấy lại nhắc lại rằng năm năm về trước, khi đảng lao-động lên cầm quyền-chính, thì hàng giá cũng nhứt loạt sa lên. Tuy rằng trong việc tuyển cử mới, đảng lao động đắc thắng, song xem chừng có lẽ đảng tự-do có tài lực hơn nữa.

Nước Đức

Hội Casques d'Acier

Người đầu hội *Casques d'Acier* đáp lại lời quan tổng-trưởng bộ nội-vụ cấm các viên chức dự vào hội ấy, thì có tuyên bố công nhiên phản đối chính phủ cộng-hòa.

A R I. P.

Cu-li tại một đồn-điền An-độ Hà-lan hành hung

Ở Sourabaya có tin rằng một người làm công ở một đồn điền Gerceenlgrasen, tên là Greenscheos, bị hai tên cu-li đâm cho 11 nhát dao. Bình tình người bị thương nặng. Nghe đâu vì Greenscheos không chịu giả tiền cu-li đã làm việc, nên xảy ra việc ấy. Người bị thương năm nay 24 tuổi.

Tin về tàu bay của phi-công Costes

Bộ hàng không lại-sáo rằng, máy phát-động của phi-công Costes đem đến xưởng hàng không ở Chalais-Meudon, vẫn thử thì thấy chạy như thường. Nhưn vậy thì là đoán rằng vì khi tàu bay bay lên gặp giới lạnh quá mà ống dẫn bị nghẽn là lại đích tay.

Phi-công Cedes bị xây sát, trước tưởng là nặng, mà nay thành ra nhẹ. Xét ra thế thì bị sách, cần phải điều trị cẩn thận. Hiện đã đem vào một nhà thương.

LỆ ĐỔI CHỖ Ở

Xin các ông mua báo, khi đổi chỗ ở, muốn bản-quán gửi đến chỗ mới, thì gửi cho bản-quán cái giấy quán báo, nhưn lại thế nào thì biên rõ rằng vào đấy, và gửi theo hai hào (0$20) bằng tem cũng được) để chi tiền giấy quán khác.

Nếu ai không gửi tiền thì sở đã nguyên như cũ hoặc phải trả nặng hơn.

Tin cuộc bay từ Pháp sang Đông-dương

Ngày 24 Février có điện tín đến nói rằng các phi-công Paillard, và Le Brix có điện đến nói rằng tới Calcutta ngày hôm qua nhật hồi 12 giờ 50 (theo đồng hồ ở Calcutta) cùng ngày thứ hai thì bay đi Saigon nhưng vì lời xấu nên định đỗ xuống ở Akyab và Bangkok.

Viêcj Trung-hoa

Ngày 13 Février 1929

Dựng tượng ông Tôn-Văn ở Bắc-bình

Thì chính-phủ Bắc-bình định đến 10 giờ sáng ngày 18 Février này làm lễ dựng tượng đồng ông Tôn-Văn ở trước sân Chính-đường.

Tịch kỳ gia sản Ngô bội-Phu

Cách phủ tỉnh Hà-bắc (tức là tỉnh Trực-lệ cũ) ngày 16 février đã quyết nghị tịch kỳ gia sản Ngô-bội-Phu, đem đền gia bán lấy tiền để bù vào sự thiệt hại đường xe hơi Tân-Bảo.

Điều ước Trung Pháp

Điều ước Trung, Pháp, ngày 16 và 18 đã kế qua hội nghị, kết quả về khoản thuế thông quá ở Việt-Nam, y kiến tuy còn đã tiếp cận, có thể mong hề được.

Việc thu hồi tô giới Bỷ ở Thiên-tân

Bị ngoại giao phái ủy viên là Hoàng-diện-Đình đến Thiên-tân để thu hồi tô giới của nước Bỷ, hiện đã đến nơi. Hoàng-diện-Đình liền đến hội kiến với viên lãnh-sự nước Bỷ giao tô nước hội ấy viên Trung, Bỷ. Viên lãnh sự Bỷ có điện hồi ý công sứ Bỷ, thì viên công sứ đến trả lời rằng chưa tiếp được mệnh lệnh của chính phủ Bỷ bảo ra làm sao. *(Dịch báo Tàu)*

Ngày 23 Février 1929

Việc trái khoán

Thượng-hải. — Các tin đồn rằng chính phủ Quốc-dân đã chuộc lại số trái khoán của Nga, là tin đồn sai quá. Nghe đâu chỉ đổi sáu trái phiếu vàng lấy các phiếu xanh. Là việc trước đây vì nhà ngân hàng *Banque Russe Asiatique* đóng cửa, mà phải định hoãn.

Cuộc điều đình Trung-Pháp

Thượng-hải. — Các đại biểu Pháp và Trung-hoa họp kỳ hội đồng thứ mười sáng ngày 22 Février để bàn phân án. Đương bàn về năm điều, mà có mấy việc đề lại chưa bàn, nhất là về các thành phố ở Đông-dương, sẽ đặt các sở bộ Trung-hoa. Bà lại việc ấy, thì kiều dân Pháp ở Vân-nam-phủ, Nam-kinh và Đông-hưng cũng sẽ được hưởng thêm quyền lợi mới, nhất là cái quyền lập giấy họp đồng thuê đất dài hạn, để sở thể xây dựng nhà cửa được. Cái thể lệ mới ấy chưa định xong lắm. Ngày hôm sau, có một hồi hội đồng để bàn về điều khác. Hiện còn nhiều nỗi khó-khăn, song cũng có sơ điều đình được ổn thỏa.

Chiều ngày thứ bảy các đại-biểu Pháp-Trung đã họp hội đồng thứ mười một, để bàn các điều thứ 4, 5, 6, 8 và 9 về bản dự án giao ước, nhất là về cái thể lệ giấy thông hành, cái thể lệ của kiều dân Trung-hoa ở Đông-dương, về khoản thuế quá vãng, và ngoại quan thuế Tung-hoa. Hai vấn-đề sau này hoãn đến sau sẽ bàn. Hai bên đã hợp ý các điều đại cương về việc giấy thông-hành. Đến ngày thứ hai 25 lại họp.

Sau lại có tin rằng ngày hôm trước đã điều đình xong mọi việc xảy ra ở Nam-kinh. Về sái vẫn đã hồi thường, thì chính-phủ Trung-hoa sẽ nộp 106.000 đồng cho những người bị tổn hại. Về việc một nhà truyền-giáo Pháp bị hại, thì chính-phủ Trung-hoa sẽ nộp 20,000 đồng vào viện trừ bệnh cho nhà ở Thượng-hải, và 10.000 đồng vào hội tâm-tang.

Việc buôn bán với ngoại quốc

Đông kinh. — Hàng hóa Âu-châu, và Hoa-kỳ đem sang bán ở Trung-hoa chạy lắm.

Vì ở Trung-hoa rối loạn, nên về năm 1928, thì số nhập cảng hơn số xuất cảng là 270 triệu lạng. Xưa nay chưa bao giờ thấy như vậy. Người ta tính đến năm 1929, số thặng lý, tới 400 triệu lạng. A R. I. P.

SÁCH MỚI XUẤT BẢN

LA COMPOSITION FRANÇAISE

aux examens franco-annamites

của M. L. HOULLIER

Giáo-sư trường Bảo-hộ soạn riêng cho học-trò Việt-Nam

Bán tại nhà in bản-quán

Giá mỗi quyển. . . . 0$30
Tiền cước mỗi quyển . 0,15

Ai ở xa xin viết thư về cho
ông BÙI-XUÂN-THÀNH
61 — 63, Rue du Coton — Hanoi

NHANF DAMF

Một chuyện dùng mưu gian hồi vợ

Mới đây tôi đến chơi vàng kia, thấy nhiều người kể chuyện một cô con gái nhà kia sắc sảo, cần cế, mà thuở bé lại có theo đòi bút nghiên ít lâu treo giá kén chồng mà bị một anh công tử dốt đặc dùng mưu gian lấy được làm vợ, đến khi mưu gian vỡ lở, thì sự đã dĩ nhiên, có chi đành khóc đứng khóc ngồi, chứ còn biết làm sao nữa.

Số là một chàng công-tử biết có muốn kén người có học thức, mà thâm dò lại biết có hay xem một tờ báo kia, bèn đi nhờ người làm văn làm thơ ký tên mình và gửi đến nhà nhà báo đăng cho. Cậu lại khéo máy-mó làm quen với những chỗ thân thích nhà có đề công bố cho ai biết rằng văn thơ ấy là văn thơ của mình. Thành thoảng cậu lại khéo nghĩ trò bịa ra đánh mất cái vật gì đấy, đặt lại cáo bạch, thưở đăng báo mà nói ai tìm thấy đem đến nhà M. Mỗ (tên cậu, nhưng cậu viết tắt, không cho người ngoài biết, chỉ cốt cho người nhà có xem mà thôi), tự xưng là sinh viên Cao-đẳng, nhà ở phố... số..., thì sẽ xin hậu tạ vân vân, để làm cho sở yên trí rằng cậu là một học sinh trường Cao-đẳng. Trong khi ấy, cậu lại khéo tìm người mối manh nhờ đến nhà cô xưng tụng cậu. Đến khi cậu chẳn nhà cô đã mắc bẫy cái mưu của mình rồi, cậu liền cho người đến hỏi, Sinh gái nhận nhời, thì cậu bày cách xin cưới ngay.

Ấy người ta đến chuyện có con gái kén chồng bị mưu gian như thế, chẳng biết câu chuyện có đích thực hay không. Trong cái thời buổi vàng than lẫn lộn này, thì những chuyện tin đồn như thế, thường cũng chẳng lấy gì làm lạ, mà những quán đi lừa như thế, thì cũng bất tất nói đến làm gì; nhưng cũng đáng thương thay mà cũng đáng trách thay cái kẻ bị lừa, chẳng qua chỉ vì ham cái hư, mà không biết xét cái thực, để gây nên một cái trò cười cho thế gian. Tuy vậy, dà thế nào mặt lòng, cái câu chuyện chẳng bất thực hay là hư lý thường cũng đáng làm gương cho lắm cô con gái kén chồng vậy. Ký-Chi

Con bắt cóc cha

Ở các tỉnh nước Tàu, không sở là những nơi hẻo lánh, chính những nơi đô-hội, thường vẫn có những bọn bắt cóc người để lấy tiền chuộc, người Tàu gọi bọn ấy là *bang phỉ*. Cách hành-động của chúng nó đã thiên-hình vạn-trạng, các nhà đương-sự vẫn hết sức đề bắt mà không sao trừ được. Hồi tháng Décembre năm ngoái, có một người phú thương quê ở Tứ-xuyên sang mở hàng bán ăn ở bên nước Mật-tây-kha đã mười năm nay, cùng mấy người con trở về thăm nhà, tiện đường đến Trùng-khanh thăm người em con nhà chú bác bên ở đó. Ngày thứ ba, trước khi từ biệt để về quê, mang cái ngân phiếu đến nhà ngân hàng để đổi lấy tiền, lúc đó cả đứa con trai thứ hai cùng đi, ngồi trên xe ô-tô để chơi ở ngoài cửa. Độ hai giờ người ấy đi ra, trèo lên xe ô-tô đi. Ô tô vận chạy như bay, khi gần đến chỗ ngã-ba, người ấy vội gọi: «Rẽ sang tay trái». Nhưng người con cả cứ cứ điếc làm như không nghe tiếng, rồi vận tuột đi sang đường tay phải. Lúc ấy xe lại vận hết sức nhanh, dù người ấy gọi thế nào, người con cũng cứ mặc kệ. Xe chạy đến quãng đường vắng, bỗng hãm lại, thì có hai đứa lôi một người bị trói chặt hai tay trèo lên xe, người ấy hoảng sợ, vội đứng dậy nhìn thì cái người bị trói ấy lại chính là đứa con thứ hai mình, bấy giờ lại cùng sợ quá, vội nhìn đứa vận máy xe, tai bỗng dật nảy mình, bỗng đâu cũng như đứa con thứ hai của mình; còn đang nhìn thì tên ấy liền đứng dậy sẵn súng lục chĩa vào ngực bảo phải ngồi im, có bao nhiêu tiền phải đưa ra không thì bắn chết.

Kuôcq 'ngu'w mo'iq

Muốn viết chữ quốc-ngữ mà không thể đọc lộn dấu, muốn dùng các máy chữ mà viết chữ quốc-ngữ, muốn dùng các máy sắp chữ mà in báo, in sách quốc ngữ, muốn điện báo bằng chữ quốc-ngữ, nên sửa đổi như sau này:

Chữ ă, ơ, ư	đổi ra	a', o', u'
đ	—	d
d	—	y
q	—	k

Còn năm dấu thì dùng năm chữ sau này mà viết đằng sau tiếng:

Dấu sắc	dấu huyền	dấu nặng	dấu hỏi	dấu ngã
q	f	j	z	w

Tôn Ly nói rồi, một tên khác thò tay sờ áo, lục soát hết các túi, lấy mất hây nghìn đồng, một cái đồng-hồ và mấy cái nhẫn kim-cương. Chúng vừa lấy xong thì bỗng có một cái xe ô-tô khác vừa vụt chạy đến, cả ba đứa chúng vội nhảy sang xe Ly, tiếc thì xe lại chạy đi như bay, chỉ trong chớp mắt không thấy đâu nữa.

Bây giờ người phú-thương biết là bị cướp, nhưng lại lầm lạ là sao tên vận mệy Ly lại giống đứa con thứ hai mình, liền sổi lên đi đến đứa con ra, rồi hai cha con lại vận xe trở về Trảng-khánh, vào nhà người em họ, rồi đi trình sự công an.

Cách đó 14 ngày, viên trinh-tập-trưởng là Lưu-mỗ liền tra xét ra được cái ổ Ly. Thì cái thằng vận xe bắt sẽn người phú-thương không phải ai đâu, cũng chính là con người Ly. Nguyên bọn cướp trước đó một tháng nghe được tin người Ly ở nước ngoài sắp về, thấy có nhiều tiền, bàn định mưu kế, sau có một tên bảo rằng người Ly hai mươi năm trước là khi còn ở nhà, có bỏ một người vợ lẽ, người vợ lẽ Ly lúc ra đi có mang theo cả một đứa con lên hai tuổi, cũng cùng tuổi với đứa con thứ hai do người vợ cả sinh ra, và hơi giống nhau, đem con Ly từ đó theo người mẹ đi ở nhà người bà già, người bà già chính là người đồng đảng với bọn cướp Ly, chỉ bằng dùng ngay nó để đánh lừa người Ly. Từ hôm người Ly về, bọn Ly cứ sai người theo dõi tung tích, sau thấy người Ly cùng đứa con thứ hai đi ô-tô đến nhà ngân-hàng. Liền sai hai đứa đến đứng sẵn ở đó, sẵn cho người Ly đi vào rồi, còn đứa con người ngồi giữ xe, liền lập kế đánh lừa gọi người con thứ hai ra sở khác, liền bắt đem đi, rồi cho đứa con kia cầm mặt bộ quần áo giống nhau, trèo lên xe ngồi chờ. Người phú-thương khi lấy tiền xong đi ra, vẫn tưởng trèo lên xe đi, thành ra bị cướp nó bắt lại, nhưng cũng may không hại đến tính mệnh. Khi tra xét lên vận xe kia, thì nó nói là chính nó không biết người Ly là cha mình, vì từ bé không thấy ai nói cho biết, còn việc hôm Ly là bọn kia bảo nó vận xe rồi cho tiền, chứ nó không biết là ăn cướp.

Kuccq ngu w mo'iq
á o ư thi viết a' o'ư'
d viết d, đ viết y, q viết k
Nam-âm:
sắc, huyền, hỏi, ngã, nặng
q f j z w

Tin sau cùng!

Tìm thấy thi thể phi công Lecrivain

Ở bờ bể gần Casablanca đã tìm thấy thi thể phi-công Lecrivain đương bay bị rơi xuống; bể với người làm máy có tuyên-ngôn tên là Ducos độ trước.

Núi vàng đá ở Hắc-hải

Ở nước Bảo có tin rằng ở Hắc-hải hiện có một cái khối vàng đá rất to, dài tám kilom, ngang 3 kilom, nổi ở trên mặt bể mà cao hơn mặt bể một thước.

Tìm thấy thi thể hai viên kỹsư bị bắt cóc ở Mexique

Quân-lính tìm thấy ở Guaneyuélo thi thể hai viên kỹ-sư Hoa-kỳ bị quân cướp bắt cóc ngày 20 février

Một đoàn hỏa-xa trượt bánh ở Đức

Một đoàn hỏa-xa khi vào nhà ga ở Berlin thì trượt bánh, 19 người bị thương, 7 người nặng.

A. R. I. P.

VIỆC HANOI

Thời-tiết

7 giờ	24 độ	
15 giờ	25 độ	

Giá thóc gạo:

Gạo hàng nhất, một tạ	11	30
nhì,	10	40
ba,	9	50
Thóc hàng nhất,	6	50
Bắp ngô	6	50

Giá bạc. — Kể từ ngày 25 Février 1929, giá bạc ở kho Nhà nước định là 12 f. 30.

Tuần-giờ xuất-trí

Ngày 19 Février 1929			
3 t.	hoàn dân	77	50
3 t.	soạn dân	»	
4 t.	vĩnh viễn 1917	26	90
4 t.	» 1918	55	30
6 t.	» 1926	101	90
5 t.	hoàn dân 1920	117	60
4 t.	» 1926	122	10
Ngày 23 Février 1929			
3 t.	vĩnh-viễn	71 f.	40
5 t.	1915-1918	97 f.	45

Tin tàu — Tàu *Tonkin* đến ngày thứ ba 26 février hồi 10 giờ sáng ở Haiphong sẽ chạy thẳng đi Hongkong. Các thư từ ở Hanoi sẽ mang xuống Haiphong chuyến xe-lửa 20 giờ 4 phút tối thứ ba 25 février.

Tàu *Claude Chappe* mang thư sang Pháp, đến ngày thứ năm 28 février hồi 8 giờ sáng ở Haiphong sẽ chạy đi Tourane, Qui-nhơn, và Saïgon, rồi chuyển sang tàu *Compiègne*, chừng ngày 5 mars thì chạy.

Các thư-từ ở Hanoi sẽ mang xuống Haiphong chuyến xe tiền 20 giờ 4 phút tối thứ tư 17 février.

Các quan về hưu. — Có tin rằng trong năm nay có những quan nhà về hưu là: MM. Ng-năng-Quốc Đông-đốc Thái-bình; Nghiêm-quan-Thông, Lê-Đình-Lợi, Đào-trọng-Vận, Ng-đạo-Tiếu, án sát; Trần-trọng-Triết, tri phủ; Lê-Đình, tri huyện.

Rượu PERNOD chính hiệu của PERNOD PERE & FILS là một thứ rượu khai vị rất ngon và tiêu thực.

Bán buôn tại hàng LUCIA

Pardessus 4$ và 7$

Nhà DEMANGE Hanoi có rất nhiều pardessus hiệu đẹp lót suốt: Bằng dạ tốt thì các 4$ một, còn dạ đen thì 7$.

Xin mời các quí-khách chiếu cố.

Việc Alexis tại tòa án Đại-hình. — Như lời bản báo đã đăng trong số ra buổi trưa hôm nay. Tòa án Đại-hình đã họp để xử việc Alexis.

Sáng hôm nay trước khi tòa họp thì các quan Tòa-án đều có linh cảnh sát Tây và Nam cảnh rồi, phòng khi đông quá thì giữ trật tự. Song những người đến đông lại không phải là người Annam mà phần nhiều là Tây với đầm. Vì có mấy ông bồi-thẩm có giấy từ chối, nên Tòa án lại phải gắp thêm lấy thêm cho đủ, và khi gắp xong lại phải gọi cả tối đến, còn mãi đến gần 11 giờ mới họp được. Khi họp thì luật sư Maudrette cãi cho Maurice Alexis, lại xin hoãn đến vụ án đại-hình sau để cứ thẩy thuốc xét lại những vết máu, và để viết giấy hỏi quan nguyên Toàn quyền Varenne và việc Alexis hoãn thuốc phiện thế nào. Khi nghe luật-sư Maudrette bẩy tỏ về việc xin hoãn lý thì tòa đang xét xem có nên cho hoãn lần vụ án đại-hình sau hay không. Xem Trung-Bắc ngày mai sẽ biết.

VÌ VỆ TAY MÀ PHẢI BÁN

Auto Citroën B. 12, xe hãy còn mới, moteur tốt, accus mới, xe mới ai 1.2000 k. muốn xem xe hay đi thử, hỏi, M. Toury, Pharmacie Chassagne Hanoi. 7.691

NHÀ THƯỜNG VÀ NHÀ HỌC-SINH

ĐƯỜNG-NHƯ Ở NHÀ Phòng khám bệnh QUAN Docteur LỢI

[illegible]

Cô bệnh [illegible] để chữa bệnh, không có [illegible] thuốc [illegible] vì đã tính cả [illegible] bệnh [illegible] Cô 3-hàng [illegible] hàng là trả tiền chữa không cần [illegible]

Người nhà [illegible] đến thăm bệnh-nhân [illegible]

Lúc nào [illegible] cần [illegible]

Khám bệnh từng ngày [illegible] giờ đến 11 giờ và từ 17 giờ đến 19 giờ. Ai muốn mời [illegible] bệnh [illegible] cần [illegible] giờ [illegible] mới đến [illegible]

QUẢNG-HƯNG-LONG THƯƠNG-CỤC

Kỳ đại-hội-đồng bất-thường ngày 17 Février 1929 không đủ phiếu-bầu, nên hoãn đến ngày 10 Mars 1929.

Vậy xin kính mời các ông cổ-đông hiệu Quảng-Hưng-Long là hội chuyên-trách tạp-có công-ty, dùng ba giờ chiều ngày chủ-nhật, 10 Mars 1929 (tức là ngày 29 thang giêng Annam), qua bộ đến họp đại Hội-đồng bất-thường, tại hội-quán, số 79, phố hàng Bồ, Hanoi, để quyết-nghị:

1) *Việc công Quản-lý tư chức.*

2) *Việc bầu ông Quản-lý khác.*

7.695

Ngài ho dư?

Vậy nên lập-tức đến hiệu Dược-chế [illegible], *55-59 phố Paul Bert, Hanoi* sẵn có thứ thuốc chữa khỏi tức-thì bệnh ho, ho gió, ho lao, xám xẩn, của ngài.

Nên xem lời ông bạch của bản-hiệu ở đường thư-từ, nói về thuốc [illegible]

Hiệu Bào-chế MONTÈS, 54, Phố Paul Bert, Hanoi

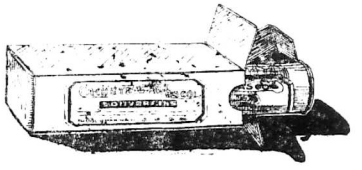

Hễ thấy ghê mình thì dùng ngay một viên thuốc Rascol là khỏi ngay bệnh cảm và bệnh cảm rét rất mau.

Tòa án Trừng-trị — Những việc xử tại phiên tòa án Trừng-trị sáng hôm nay:

Đánh nhau vì việc trunh gia tài — Mme Mạc-thị-Vong là vợ M. Ng-văn-Khai thư-ký tại nhà Ngân-hàng Đông-dương vì chuyện tranh nhau cái nhà, ngày 25 tháng 12 tây năm ngoái. Chỉ nhau và đánh nhau với M. Ng-văn-Ất tức Ngọc làm nghề xếp chữ in, và có Ng-thị-Cay. Tòa phạt Mạc-thị Vong, Ng-văn Ất 10 ngày tù và Ng-thị-Cay 6 ngày tù. Còn MM. Ng-văn-Khai, Ng-văn-Châu, Phạm-đình-Dương và Mme Ng-thị-Cả tức Hồng, Ng-thị-Hồng cùng sau vì việc ấy tại được tha.

Ăn cắp vải. — Hà-văn-Thân ăn cắp một đoạn vải của một người tên là Nguyễn-văn-Tương giá đáng 5$,00 ngày 4 tháng tây này phải phạt 2 tháng tù.

Cướp đường. — Ngày 2 tháng tây này, một người tên là Đỗ-văn-Thiện làm cu ly ở sở xe hỏa mang gói đồ lặt vặt khi đường đi ở chỗ cột đèng hỗ ngoài bờ sông bị hai đứa cướp giật mất cả túy trắn. Người Ly đuổi bắt được một đứa tên là Lê-văn-Tu quán ở làng Kỳ-rai (Hà-đông). Hỏi thì nó chối. Nàng vì có chứng là nó rằng nên tòa phạt tên Tu 2 tháng tù.

Quan Đốc Mau về Pháp. — M. Mau, đốc học trường Cao-đẳng sư-phạm, được nghỉ 6 tháng có lương, để về Pháp.

Mấy cái nạn ô-tô. — Đêm hôm qua lúc 1 giờ, cái ô-tô của M. Dartigenave bác sĩ ở phố Thương Hanoi, đi đến cột đồng hồ bờ sông đụng phải một người phu xe tay tên là Ba-Hợp bị trọng thương ở đầu, xét ra lỗi tại người phu xe không có đèn.

Ngày hôm qua hồi 12 giờ trưa chiếc ô-tô số T. 1708 của M. Đặng-Thanh ở đường Huế, do Đặng-đình-Khương cầm máy đi đến đầu đường Hàng-long thì đụng phải cái xe đẹp do người lính tên là Boàn xuân Thước ngồi. Chiếc xe đẹp bị hỏng, còn người thì không việc gì.

Hồi 5 giờ chiều hôm kia, chiếc ô-tô số T. 1405 của M. Nguyễn-viết-Xuân ở Nam-định, do *chauffeur* là Đỗ-văn-Giu cầm máy, đi đến trước nhà số 14 phố hàng Đẫy, thì chợt phải một đứa bé con tây, tên là Depuy, nhà số 150 phố Huế. Đứa bé bị xe đè lên mình, bị thương nhiều chỗ, đã lập tức đưa xuống nhà thương Đồn-thủy; còn người *chauffeur* đã bị bắt tống giam để xét.

Cũng tối hôm kia, một chiếc ô-tô, do M. Brénaschot cầm máy, đi đường Hanoi - Sơn-tây, khi tới km 7, thì đụng phải một chiếc xe kéo, do Nguyễn-v-Bình, người làng Phùng (Hà đông) và vợ là Nguyễn-thị-Mai kéo. Nguyễn-văn-Bình nhẹ nặng, cũng vẫn thì bị vỡ sọ, cũng chưa hiểu sống chết thế nào, tội nghiệp!

Ngạch học-chánh. — Melle Lê-thị-Văn, giáo học tạm tâm, ở Bình-hà (Hải-dương), theo như đơn xin, được phép nghỉ một năm.

Lấy tiền rồi lại không bán nhà. — Một người thợ nề ở Yên-phụ tên là Đỗ-văn-Toã, có mất sái nhà, đem bán cho một người làng tên là Ng-văn-Tuấi, nhà số 62, phố hàng Lọng, Hanoi, thị-giá là 120 đồng.

Người bán viết văn tự rồi nhưng chưa kỳ tên, vì còn đợi đem đến trước mặt lý-trưởng mới ký, hẹn nói với người mua giao trước cho 12 đồng. Người mua giao cho số tiền ấy.

Hai người đem nhau đến lý trưởng ký tên và xin triện; nhưng lý-trưởng không cho triện, thế là người bán thôi không bán nữa, mà cũng không giả lại số tiền đã lấy trước.

Hỏi vậy người mua đệ đơn thưa về việc lừa đảo.

Khi đối đầu bên và chứng tá lên hỏi, thì chứng tá phần nhiều nhận là có trông thấy người bán lấy 12 đồng trước tiền người mua. Người bán trước còn chối, phải nhận là có lấy trước 2 đồng chứ không phải 12 đồng.

Hiện người bán đào điền ấy đã bị bắt để xét hỏi.

CÁC NHÀ DÙNG ĐỒ ÂNE NÊN BIẾT

Vì hiệu bào chế Montès, 54 phố Paul Bert, Hanoi mua nhiều, và mua được rẻ nên hiệu ấy lại có thể bán được các chất Hypophosphite de Soude, Bisulfite de Soude, Sulfite de Soude, Hydroquinone, và tất cả các thứ dùng vào nghề ảnh, theo giá rất rẻ.

Xin [illegible] hiểu rõ

Giấy bạc giả 5 đồng. — Trần-văn-Đào, bán hàng thuốc lá, ở làng Tiên-lữ, (Vĩnh-yên) ban việc đem lưu thông cái giấy bạc giả 5 đồng, vậy đã bắt giam xét.

Ai được cái giấy một trăm đồng. — M. Ng-xuân-Hay, thư ký ngạch tòa sứ, nhà số 45 phố Maréchal Joffre trình rằng, khi đi từ nhà ra phố hàng Điếu, đánh mất một cái giấy bạc 100 đồng.

VIỆC BẮC-KỲ

HAIPHONG

Quan Toàn - quyền Pasquier xuống Hải - phòng. — Buổi chiều ngày năm thứ bảy mới rồi, quan Toàn-quyền Pasquier có xuống Hải-phòng để buổi hội hội hàng năm chỉ bộ Cựu-chiến-binh Bắc-kỳ ở Hải-phòng. Đêm ngài lên Hà-nội.

Việc đánh nhau ở bến đò Binh-đoàng. — Trong một số báo trước có đăng mấy người làm công của M. Tranỉ vận tải ô-tô đánh MM. Bạch thái-Sơ và Bạch-thái-Tông. Nay sở cảnh-sát đã làm biên bản bắt những người đánh là Trần-văn-Mẫy, Trần-thị-Ngôn, Lê-thị-Sau, Lê-văn-Liên Lê-văn-Hung, Trần-văn-Bẩu, Lê-văn Vinh, Đỗ-v-Sau và Lê-văn-Tau tức Canh.

Lời cảm ơn. — Chúng tôi xin thành tạ các quan, các cụ, các ông các bà cùng thân-phụ chúng tôi được đội ơn về cùng.

Cô ai tức: Vũ đức-Hiền
Vũ đức-Xuân
Vũ ngọc-Dzuyễn
Vũ ngọc-Lâm
Vũ ngọc-Tâu
Vũ ngọc-Bẩy

Tế tử: Vũ tri-Phú
đồng-gia bái tạ.

VĨNH-YÊN

Cái chết khả nghi. — Trong một số báo trước bản-quán đã đăng việc này, là theo như tờ báo-cáo của sở Sơn-đầm, nay lại nhận được của M. Ng-hữu-Cự bài sau này ở Vĩnh-yên gửi về mượn cải-chính lại. Vậy bản báo cứ nguyên đăng báo để độc-giả rõ, còn sự ấy thực thế thì chưa được tỏ.

Bài cải chính ấy như sau này:

« Các báo ra ngày hôm qua 22-2-29 có tin rằng thị-Soạn ở nhà ông Ng-hữu-Cự chết đem chôn giấu thì sai lắm. Vì khi thị-Soạn đau sẽ đến Docteur đến khám bệnh thì bảo nó chết rồi không chữa được nữa, lúc ấy vào hồi 9 giờ sáng có mời Trưởng-phố làm biên-bản, có đàn thầy ký đến làm pháp lệ khám-liệm, có sai Tổ là thợ mộc, có lấy phu sân người vào hồi 12 giờ trưa thì đem chôn cảnh nghĩa-địa tây, bên đường cái quan-lộ Vĩnh-yên Hanoi, gần tỉnh lỵ, có nhiều người đi đưa đám, có thầy tự đến tận huyện để làm bản, thì sao gọi là chôn giấu?

(Xem tiếp thứ ba cột thứ ba)

215

Nhi-nữ anh-hùng

[illegible]

An Ho-giả nghe nói cả mừng, liền viết thư cho người cầm đi trước, bảo *An khâm sai* phải lại lại ở Đặng gia-trang, chờ bao giờ *Ngọc-phượng* đến nơi, sẽng nhau bàn định cơ mưu, bây giờ hãy đi đến dinh quân cũng không muộn.

Người cầm thư đi rồi, *Ngọc Phượng* liền sai thu xếp hành-trang, giao con bé cho Kim-phượng trông coi, rồi sai nhị gia gang, thanh gươm yên ngựa, cùng mấy tên gia đình thẳng đường đi đến chỗ hai mươi sáu liệu đó.

Lại nói chuyện *An khâm sai*, từ sau khi bọn *Hầu-mông* đi rồi, cách mấy hôm liền tự được thư trình lả *Hầu-mông* hiện đã tìm được chỗ đóng đường hầm, phải người trăm ngày mới đào thông được. *An khâm sai* cả mừng, vừa tom sai hai bọ *Ân* đi đến dinh quân giáp sức cho bọn *Hầu-mông*, đã liền cả ngày lẫn đêm, trong có ba ngày đã đi đến dưới núi Thiên-mạo.

Sở hai bọ *Ân*, bọn *Đường chân-thanh* năm người, đều được thường quân công, lưu ở dinh quân để sai khiến, còn *An* khâm sai thì cho ngài dưỡng bệnh ba tháng, hễ chữa khỏi phải đến dinh quân ngay. Quan khâm sai xem xong liền gọi hai bọ *Ân* và bọn *Đường-chân thanh* vào nói cho biết, mọi người đều vui mừng tự ấy.

Ngày hôm đó quan khâm sai nông muốn chóng phá được tuồn giặc ở núi Thiên-mạo, nghĩ đến *Hà phu-nhân* có võ nghệ cao cường, có thể giúp mình được mặt tay, lập tức viết một phong gia thư sai người phi ngựa mang về kinh, mời phu nhân mang đến cung và hàu-hạ cần trợ chiến.

Bức thư ấy vừa phái đi, thì bỗng tiếp được tin báo tiếp ở dinh quân nói rằng đường hầm đã đào suốt rồi, xin mau đến dinh quân để cùng đặt việc đánh phá sơn-trại.

Ấy khâm sai tiếp được tin ấy, lập tức sai tha xếp hành lý cùng hai anh em họ *Ân*, bọn *Đường-chân-thanh* năm người, và *Chế-nhất-quan*, *Triệu-bằng*, *Lục-vũ-sinh*, *Phùng-thiết-kiên*, tất cả là chín người, từ biệt *Đặng-cẩn-công* ra đi, đi liền cả ngày lẫn đêm, trong có ba ngày đã đi đến dưới núi Thiên-mạo.

HỒI SÁU MƯƠI HAI

Phá trại giặc, trương phu thắng trận. Giáp sức chẳng, nữ-tướng luyện binh.

Lại nói chuyện quan khâm sai đi liền ba ngày đêm khi gần đến, cho tin báo trước, *Biện* tổng binh sang gặp tướng đi ra khỏi tận người dinh để đón tiếp. Quan khâm sai đi ngay vào trong dinh, *Biện* tổng binh liền đem *Biện* công-tử vào rồi kêu, quan khâm sai nhìn xem thấy công-tử tướng mạo đường đường, và hỏi chuyện biết là người có tài kiêm văn võ, lấy làm kinh trọng lắm.

Biện công-tử lên ra, bọn *Hầu-mông* vào bái yết, quan khâm sai liền hỏi rằng:

Đường hầm đã đào thông, vậy thì đã độ bao nhiêu, và rộng hay hẹp, có thể hai người đi hàng đôi được không? Có thông được đến hang Mật-trâu không?

Hầu mông bẩm rằng:

Đường hầm ấy lâu mới đào thì rất khó, hiện đã khi đào được mười dặm trở đi, thì thấy có một khoảng rộng ngồi, không cần phải đào, nên chỉ trong có vài ngày đã đào suốt được vào trong núi, thẳng đến hang Mật-trâu, tính từ chỗ bắt đầu đào vào tới hang ấy, đại chừng hai mươi dặm, nếu kéo quân vào, thì chỉ nên đi tới nơi, hang ấy có thể hà được bớt nhiều người, từ hang ấy ra đến cửa hang ở đằng trước núi, thẳng qua hết năm dặm, cứ theo sửa ấy mà lên lên sơn-trại, không còn ai ngăn trở, hãy giả hai một cùng đánh vào, thì lập tức có thể phá tan được sơn-trại, nhưng trên núi còn có lương đêm, sợ tác đánh nhau không phân bệt được, không khéo lại nhém giết nhầm, vậy xin đại nhân trước hãy truyền lệnh cho quan quân, phải chú ý phân biệt ấy là đầu ai là giặc, như vậy mới là kế vẹn toàn vậy.

An khâm sai nói:

Để tự sẽ bàn với Cố quân-sư.

Nói rồi, cho gọi quân sư đến hỏi kế, nói truyền cho tướng đầu lược trường để nghe lệnh, quan khâm sai nói:

Lần này phá giặc là theo đường hầm để tiến quân vậy, chín làm hai đội, đội đầu tiên lên núi, trước hãy đến mai phục ở trong núi, đội thứ hai theo sau tiến vào, để tiếp ứng cho đội đầu, phải giữ bí mật, không được làm rầm rĩ lên, mang theo các đồ hỏa-công, và lương khô, đinh rõ thì giờ, cứ đến đêm, hễ thấy lửa nào đội quân đang trước tiến đến đánh núi, thì quân ở trong đồng tiến đến sau thì tiến binh.

Lại nói chuyện tên đầu giặc ở trên núi kể là *Tông-vạn-Siêu*, cậy trên núi có nhiều lương thảo, và thế núi hiểm-trở, chắc là quan quân không thể nào đánh được, cứ để cho vây mãi, chờ khi nào mỏi mệt, sẽ kéo xuống đánh một trận, thì thế nào quan quân cũng bị thua. Thế là cho nó sai các bọn chúa trăm tên lâu-la, còn bơn hai nghìn giai gái, đều là thổ-dân ở trong núi, chúng không phải là bọn *Tông-vạn-Siêu* đó hai người anh em kết nghĩa là *Lại-đại* và *Hoàng-tam*, ba người cùng lên được đặc sắt quân lâu là cành giữ nó, chẳng là muốn phân không sai mất, không ngờ *An khâm sai* lại đào đường hầm thẳng vào hang Mật-trâu, Một hôm *Tông-vạn-Siêu* làm tiệc ăn mừng sinh-nhật, giết lợn mổ dê, cho bọn đầu-mục và bọn lâu-la đều được ăn uống no say. Ngờ đâu chính lúc bọn giặc kẻ nhe kẻ nấy đang say mềm, thì chính là lúc quan quân đang lũ lượt đo đường hầm mà lẻn vào.

Lại nói đội quan quân đã vào được hết cả trong động Mật-trâu rồi, cùng nhau nấp kín ở đó, chờ đến tiếng trống, bỗng nghe thấy tiếng pháo hiệu, cùng kéo lên trên núi, đốt lên hai mươi chỗ đội quân ở đằng trước núi kéo vào.

(Còn nữa)

Do vô Phi Hùng Cậu hs Petrus Ký (67-74) tặng huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường
Từ microfilms trường Đại Học Cornell

Supplément au Trung-Bắc Tân-Văn

GIÁ MUA CÓ HẠN

	Tờ buổi trưa	Tờ buổi tối	Cả hai tờ
Cả năm.	8$00	6$00	8$00
Sáu tháng.	1.60	3.00	4.00
Ba tháng.	0.90	1.50	2.00
Một tháng.			1.00

Nam-kỳ và ngoại-quốc phải trả thêm tiền cước

N° 3580 du 25-26 Février 1929

TRUNG-BẮC BUỔI TRƯA

Phụ-trương số 18 — (Tờ phụ-trương này ra từ trưa hôm 25 Février 1929) — Mỗi số: 1 xu

Toutes les lettres destinées à la rédaction doivent être adressées au directeur 62, Rue Jules Ferry, Hanoi

Fondateur: P. H. SCHNEIDER
Directeur: NGUYỄN-VĂN-VĨNH
Rédacteur en chef: PHẠM-HỮU-LỰC
Administrateur-gérant: NGUYỄN-VĂN-LUẬN

Adresse télégraphique: TRUNGBẮCTÂNVĂN HANOI
TÉLÉPHONE N° 160

PUBLICITÉ
Annonces le c/m. . . . . 0$60
Réclames — 1.00
Consulter les tarifs pour contrats de longue durée

Các hội An nam có cái mục-đích về tôn-giáo có phải xin phép hay không ?

Đại-thẩm viện Paris trả lời rằng có

Cứ như một tờ thẩm-định của Thượng thẩm viện Hà nội ngày 21 Mars 1928 thì các hội An nam lập ra, có cái mục đích về tôn giáo, không phải xin phép cũng thành lập được. Cái án ấy quan Chưởng-lý Hà nội xin kháng nghị sang Pháp, thì nay Đại thẩm-viện bác đi mà xử rằng các hội có cái mục-đích ấy phải xin phép mới thành lập được.

Sau đây bản báo xin dịch lược văn tờ thẩm định của Đại-thẩm viện Paris để độc-giả biết các lý-thuyết của tòa án tột bậc bên Pháp người có cái lối văn-minh thế nào.

Chiếu tờ khai ngày bị của quan Chưởng-lý viện Thượng thẩm Hanoi, xin thu tiêu một tờ thẩm định của viện ấy do ngày 21 mars 1928 về việc Nguyễn-bá Nhượng và Nguyễn-viết-Ngữ

Đại thẩm-viện

Đã nghe tờ báo-chầm của quan Tham-nghị V. Foulie và lời kết luận của quan Procureur Général Morel;

Chiếu tờ quan Thống-đốc Viện trưởng sang Đông dương Tư pháp viện tổng trưởng ngày 16 Mai 1928;

Chiếu tờ công-tố của quan Chưởng-lý viện Thượng-thẩm Hà nội ngày 25 Mai 1928 y hợp với tờ quan Tư-pháp tổng trưởng nói trên ấy

Chiếu điều thứ nhất chỉ-dụ quan Thống-đốc ngày 20 Janvier 1927 đổi lại đạo-dụ 124 chỉ-dụ ngày 16 février 1924 và chiếu nghị định quan Toàn quyền 25 Sông dương ngày 13 Août 1927 truyền bố đạo chỉ dụ ấy;

Chiếu điều số luật ngày 27 *ventôse* năm VIII

Chiếu điều 37 và các điều dưới tờ Thượng dụ (nước Nam) ngày 1 octobre 1921, do nghị định quan Toàn quyền ngày 9 Novembre 1921 truyền bố và thi hành, định rằng phàm những hội nào có cái mục đích về tôn giáo thì phải xin giấy phép quan Thống sứ mới được thành lập.

Chiếu tờ công-tố của quan Chưởng lý ngày 17 Novembre 1927 về việc Nguyễn-bá Nhượng và Nguyễn-viết-Ngữ kiện nhau với Nguyễn-hữu Thái, tờ ấy có kết luận xin bác đơn thỉnh cầu của bên nguyên vì là thừa kiện một bọn người không có tư-cách pháp-nhân và bác cả đơn phản-khiếu vì lẽ do những người đại biểu không có quyền đứng thay cho một bọn người mà chỉ-danh bọn người ấy cũng lại không có tư cách pháp-nhân;

Chiếu tờ thẩm-định của viện Thượng-thẩm Hà-nội không chịu tuân như tờ công-tố trên ấy và lại xử rằng lưỡng tạo đều có tư-cách pháp-nhân và có quyền hành-sự;

Song chiếu chỉ, không có giấy phép của quan Thống-sứ, mà Thượng thẩm viện xử như thế là lấn vào cái quyền của quan hành chính và phạm vào điều việt quyền.

Bởi những cớ ấy, xin không cần viện chứng lẽ khác kể trong đơn, cũng bác tờ thẩm định của viện Thượng thẩm Hà-nội ngày 21 Mars 1928 và ra lệnh rằng tờ thẩm định này phải đem in ra và ghi chép vào các sổ của tòa án sự viện Thượng thẩm Hanoi và phải biên cả vào bên cạnh tờ thẩm định bị thu tiêu ấy.

Tòa án Đại thẩm viện trong phiên công-nghị ngày 7 novembre 1928 đã xử và tuyên như vậy.

Có mặt: MM. Servin chủ tọa; Poulle tiên-thẩm viên, Paul Boulloche, Rombaud, Debrieu, Bricout, Bringuier, Dassonville, Landry, Dumas, De Casabianca, Zamboni, De Courtisigny, thẩm nghị.

Lời xét quan Tổng thống Đại phép ngày 15 Janvier 1924 cho các thừa-phái-lại phải chấp-hành tờ thẩm định của quan Thượng-thẩm viện Hà-nội, Sở-thẩm phải gom thu, xét chép, lánh ấy, các quan bình, lo khi có gây tổng sai thì phải đem binh lự ra giúp.

Tờ thẩm định này do quan Chánh Đại thẩm viện, quan Tiên thẩm và viên lục sự đều ký tên.

Pa. n. L. dịch

HÀI ĐÀM

Vào tối ngày các quan vào làng chơi cứ thì-hoa nhau lắm, nhau rằng: Ve xôm bình-khang trên ả nhất chi danh ca, ả đàng một mình ôm tuy-ôm nghiên. Ả nghi-lính bao gồm, cùng người vành ve ca xưa nay đến ho, tham-cô gì xét thực hư thế nào, ả chỉ ta nam nghi trong mình, chưa kịp nói hết câu chuyện, sực thấy có bác lái đến gọi đến, chỉ ta như lo dọc bước nghe, không thấy kẻ tên mà cách mới cả chân tường. « Vinh có đàn ông ngồi ả rồi có hiệp luôn mấy câu sau nay:

« Phong xuân trường nhà hoa đào.
« Long riêng hoàng phải ả tao-lao thân thư.
« Tơ mới xem đường cô ngân-ngọc,
« Hà hoàn cả ruột ma-dơ cả đời.
« Cũng là số một lâm hoài,
« Người đâu ra lại có người tích mai.
« Sơn đông ôn mình lân la,
« Mình làm mình chán khác mà ai thương!
« Đã lòng quân tử đa mang,
« Dẫu rằng cô ả con vương tơ lòng,
« Mới xin khi gặt cho xong.
« May ả khi đã lay bông lay mang »

Nghe xong chỉ ta cái kêu oan nàng thực oan Thi Kính, cầm lay rồi dẻ cho sở vào bụng ma xem, để ra xem thử, vì thấy bụng lẹp như quả bồ kỳ, thì cũng mang với nghiêng gì, khi ấy lại có một câu để giải oan cho chỉ ta rằng,

« Nào người tích lục tham hồng.
« Gom lay thêu dệt ra lòng trêu người.
« Nợ tình chưa trả cho ai,
« Oan nay có mới kêu trời nhưng xa
« Tu lại biết ta ».

Cô B.

Cái tư bản của hoàng gia nước Nhật

Các tư bản của hoàng gia nước Nhật công [illegible] 161 [illegible] 000 yen [illegible] mỗi năm được [illegible] 50 [illegible] yen. Các ngân-đơn của hoàng gia [illegible] phần của nước [illegible] nước [illegible] nhà ngân-hàng [illegible] nhà ngân-hàng Gaoyoku.

Nghề dầu trong 300.000 cổ phần của nhà ngân-hàng nhà nước, thì hoàng gia có tới 140.825 cổ phần. Trong 100.000 cổ phần của nhà ngân-hàng Yokohama, hoàng gia có 25.712 cổ phần.

Việc Alexis tại Tòa án Đại-hình

Có [illegible] mạng này *Trung Bắc* đã nhiều lần trong [illegible] bài [illegible] phải nói kỹ nữa. Nay có [illegible] quan tăng Alexis bị truy [illegible] chết ông thanh [illegible] Trường chính Nord rồi vụ xác xương một cô ả trên xe đường Tam-đảo, Toàn Đại hình [illegible] ngày riêng về vụ đầu năm [illegible] xử Alexis, [illegible] khó [illegible] chung thân. Alexis [illegible] Đại thẩm viện Paris [illegible] án bác [illegible] khỏi án ấy, vì [illegible] việc này lại dân Đại hình một lần [illegible] cái án ấy bị bác vì lẽ nay.

Một người là [illegible] là Lê-văn-Xứa đã 16 tuổi mà khi khai tại tòa không có thể trước Đại-thẩm-viện bác rằng theo như điều điều 71 luật hình sự tố tụng thì chỉ những người làm chứng 15 tuổi trở xuống mới được miễn phát thệ mà Lê-văn-Xứa đã 16 tuổi rồi, như thế là trái luật.

Việc này xử trong bốn hôm mới xong, là tự hồi cho đến thứ năm nay.

Thân đồng Âu Mỹ

Ngày [illegible] ở bên Tây và ở nước ta có [illegible] như Cam-La 12 tuổi làm [illegible] trường Nếo nay bên Âu Mỹ [illegible] những Thân-đồng và [illegible] Người ta mới lòng kể lắng.

Paris [illegible] năm [illegible] 9 tuổi, La Tasse và [illegible] Calderon khi [illegible] Vero Hagedorn [illegible] Hàn-lâm [illegible] Mozart đánh piano giữa công chúng khi lên 10, Claude Vernet [illegible] khi lên 7, Mirabeau [illegible] Raphael [illegible] khi [illegible] Weber [illegible] lên 14 tuổi đã có một [illegible] tại kịch trường, và Pascal khi 12 tuổi đã [illegible] hết 12 thiên toán số [illegible].

Trương-tôn-Xương với chính phủ Quốc dân

Trương-tôn Xương, người đã [illegible] quân Sơn tổng [illegible] Bắc-kỳ, định thể [illegible] một cuộc chiến-tranh với quân quốc dân.

Hai cảm tử 7 đứa con

Bên [illegible] Y, ông Thổ-trưởng Massin [illegible] và vấn đề sinh vấn nên đã [illegible] cách để bảo hộ cách sinh sản của dân cư cho nhiều; nên giảm thuế, thưởng tiền cho các nhà đông con. Mới đây có hai vợ chồng tên là Nuccio [illegible] tỉnh Caserte, người vợ cảm ngoài [illegible] sinh ba, năm nay lại đẻ sinh tư. Các con và mẹ đều yên hảo và mạnh khỏe cả. Quan sở tại đem việc ấy trình lên, nên quan thủ tướng đã thưởng cho hai vợ chồng một số tiền là 1000 livres.

Cái nạn xe-hỏa ở Văn-trai

[illegible]

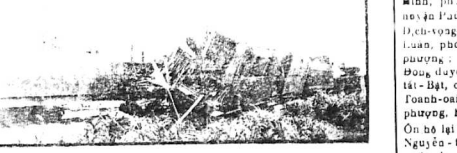

Cảnh tượng xe đổ [illegible] chiều có người đến cứu

Người lo [illegible] Không rõ con [illegible] chỉ biết rằng trong mình có cái vé hòa táy ở gare Nam-định.

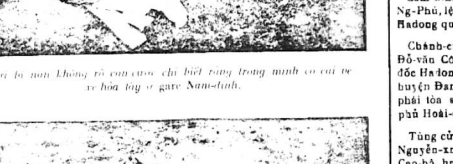

Cũng như người trên, trong mình có một cái vé lấy ở gare Nam-định.

Việc điều đình Trung Pháp

Bông ngày 22 février các đại-biểu Pháp Trung đã họp kỳ hội-đồng thứ mười để xét bản phân ấn. Đương bàn về năm điều thứ nhất.

(Xem bản [illegible])

Xuân thủ đàm ân

HÀ-ĐÔNG

Tùng cửu phẩm bá hộ (9-2): MM. Ng-đức-Kỳ phó tổng Hoàng-mai huyện Hoàn-long; Nguyễn-tiến-Chước phó-tổng Thượng-hội, phủ Hoài-đức; Vũ-đình-Thăng, phó tổng An-hạ huyện Hoàn-long; Ngô-đức-Gi phó-tổng Sơn-lăng, phủ Ứng-hòa; Nguyễn-Lan, lý-trưởng Nghĩa-đô, phủ Hoài-đức; Trần-hữu-Nghị, lý-trưởng Bình vọng, phủ Thường-tín; Phùng-văn-Liên, lý-trưởng Đông-duyên, phủ Thường-tín; Phùng-văn-Huyên, lý-trưởng Đông-phú, phủ Thường tín; Dương-văn-Kiên lý-trưởng Đăng-vinh, huyện Phú-xuyên; Bùi-văn-Chước lý-trưởng Văn-đăng, phủ Hoài-đức; Vũ-văn-Thọ lý-trưởng Cự-uyên-nội-thung huyện Phú-xuyên; Ngô-văn-xuân-Thiệt lý-trưởng Kim-mã huyện Hoàn-long; Cầu-văn-Công lý-trưởng Nhật-tân, huyện Hoàn-long; Phạm-văn-Nghi lý-trưởng Trinh-viên phủ Thường-tín; Phương-văn-Tân lý-trưởng Quán-la-sở phủ Hoài-đức; Lê-ngọc-Chân lý-trưởng Lai-tảo phủ Mỹ-đức; Nguyễn-văn-Lâm lý-trưởng Đắc-sở huyện Đan-phượng; Ngô-Sinh lý-trưởng La-khê-Tây, phủ Hoài-đức; Nguyễn-ngọc-Môn lý-trưởng Hạ-định huyện Thanh-trì; Hoàng-quang-Nhuận lý-trưởng Xuân-quang, phủ Ứng-hòa; Nguyễn-văn-Bốn phó-lý Thao-chính huyện Phú-xuyên; Ngô-văn-Bắc phó lý Quế-dương, huyện Đan phượng; Lê-văn-Bách phó lý Đông-lạc huyện Đan-phượng; Nguyễn-văn-Loan phó lý Hoàng-xá, huyện Chương-mỹ;

Nguyễn-hữu-Nguyên, phó-lý Thuy-phương, phủ Hoài-đức; Ng-văn-Viên, phó lý Thanh-nội, phủ Ứng-hòa; Ng-văn-chính, phó lý Mai-điện, phủ Hoài-đức; Nguyễn-hữu-Thu, chánh hội Yên-vinh, huyện Đan-phượng; Trần-văn-Hương, chánh hội Lam-điền, huyện Chương-mỹ; Đặng-văn-Hanh, chánh hội Lưu-khê, phủ Ứng-hòa; vũ-thế Minh, phó hội Thượng-xuyên-thượng, huyện Phú-xuyên; Lê-ngọc-Cảo, phó hội Địch-vọng-trung, phủ Hoài-đức; Lê-văn-Luận, phó hội Đông-lạc, huyện Đan-phượng; Ngô-văn-Tuích, quản làng Đông-duyên, phủ Thường-tín; Nguyễn-tất-Bật, chánh hội Đan-viên, huyện Thanh-oai; Bùi-văn-Đàm, phó hội Đan-phượng, huyện Đan-phượng; Lê-văn-Ôn hộ lại Thổ-lao, huyện Đan-phượng; Nguyễn-tiến-Khoa, thư ký Thượng-phúc, huyện Thanh-oai; Ng-chương-Hoàn, thủ-quĩ Chính-kinh, huyện Thanh trì; Nguyễn-đình-Nguyên, quản làng Quan-nhân, huyện Thanh-trì; Ng hữu Chương, thợ thêu làng Vân-canh, phủ Hoài-đức; Đào-tế-Ất, lâm đồ đồi mồi, quan làng Đào-xá (Hưng yên); Trần-quang-Huy, thợ sơn, làng Bình-vọng, phủ Thường-tín; Trần-hữu-Huân, thợ sơn làng Cầu đơ, huyện Thanh-oai; Ứng-văn-Yên, quản làng Đôn-thư, huyện Thanh-oai.

Cấm binh chánh đội trưởng (6-2): M. Ng-Phú, lệ mục tại dinh quan Tổng đốc Hadong quản làng Yên-bình (Hanoi).

Chánh-cửu phẩm đội trưởng (9-1) M. Đỗ-văn-Côn, cai lệ tại dinh quan Tổng-đốc Hadong, quản làng Tháp-thương, huyện Đan-phượng; Bạch-văn-Phổ, tùy phái tòa sứ, quản làng La khê-đông, phủ Hoài-đức.

Tùng cửu phẩm đội trưởng (9-2): M. Nguyễn-xuân-Sách, cai lệ, quản làng Cao-bộ, huyện Thanh-oai; Nguyễn-huy Khôi, cai lệ, quản làng Phù-lưu, phủ Ứng-hòa; Đỗ-văn-Viên, cai lệ, quản làng Dịch-vọng hậu, phủ Hoài-đức; Đặng-đình-Điền, cai cơ, quản làng Ứng-hòa, huyện Chương-mỹ; Đỗ-ngọc-Diêu, cai cơ, quản làng Đăng-lai, phủ Hoài-đức; Cao-quang-Diệm, cai lệ, quản làng Yên-lộ, phủ Hoài-đức; Đặng đình-Thục, linh trạm, quản làng Hoàng xá, phủ Ứng-hòa.

Cái án mạng ở đường Huế

Ngày thứ bảy vừa rồi quan Dự-thẩm và sở Mật-thám có đem Leon Sanh và Nguyễn tấn-Long đối chất với những người làm chứng để nhận diện.

Trong số những người làm chứng có một người quả quyết là nhận được mặt người thủ-phạm. Trước khi cho người ấy nhận mặt, sở Mật-thám đã Leon Sanh và Nguyễn tấn-Long đứng lẫn với những người mà thanh Annam thì người làm chứng kia không nhận được.

Các sở đăng-ký bất-động sản Hanoi và Haiphong

Những giờ của các sở Đăng-ký bất-động sản (Bureaux des Hypothèques et de la conservation Foncière) ở Hanoi và Haiphong mở cho công chúng vào, trừ ngày lễ không kể, định như sau nay:

Sáng: từ 16 Avril đến 15 Octobre từ 7 giờ 30 đến 11 giờ.
từ 16 Octobre đến 15 Avril từ 8 giờ đến 11 giờ 30.
Chiều: suốt năm từ 14 giờ 30 đến 15 giờ.

Nghị-định quan Toàn quyền ngày 28 Mars 1924 về các sở Đăng-ký bất-động-sản ở Hanoi và Haiphong thi nay bãi đi.

VĂN UYỂN

Kiếp phù sinh

(Hát nói)

Xuân xanh mấy độ,
Kiếp phù-sinh phẩng có được là bao.
Mới ngày nào oanh yến xôn xao,
Phút chốc đã dinh dấu chơm tóc bạc.
Khôn dại cùng chung ba thước đất,
Giàu sang chưa chín một nồi kê,
Chơi lâm sao cho hiểu chán hoa chê,
Khi tuổi tác kỏn hề nài ép.
Kho vô-tận có bao giờ hết.
Thu phong đưa ai để bực cho cùng.
Truyền đời sắc sắc không không.

Ngâm sự đời

Gió cho thế tài với nhân tình,
Danh lợi bên ba mươi nhục vinh,
Giàu có nên trang nhiều kẻ trọng,
Nghèo hèn gặp gỡ chẳng ai tình.
Gai mê sắc dục quên trung-hiếu,
Gái hám ăn chơi nết liết trinh.
Bao bạn lọc lừa phường giả dối,
Trò đời càng nghĩ lại càng kinh.

Cô-liên Lê-hữu-Bình

VIỆC HANOI

THỜI TIẾT

Lúc 10 giờ sáng: 24 độ

Phi-công Paillard và Le Brix tao giờ tới nơi

Theo như mấy bức điện-tín sau cùng thì hai phi-công Paillard và Le Brix đã từ Allahabad bay đi Bangkok sáng thứ bảy và chúng đến chi ều chủ-nhật hồi 4 giờ thì tới Saigon.

Không biết bây giờ đã tới nơi chưa. Vì may của phi-công Costes bị nạn không sống được thì có lẽ phi-công Le Brix sẽ bay tới Hanoi. Chiều hôm nay có lẽ ta biết tin.

Lúc bảo sắp ấn hành được tin rằng hai phi-công đã tới Calcutta sáng chủ nhật và sáng thứ hai thì bay đi Saigon, có đậu lại Akyad Rangoon và Bangkok.

Hội-đồng thành-phố

Kỳ Hội-đồng thành-phố đầu năm, trước định họp vào tối 25 février thì nay hoãn đến tối thứ tư 27 février hồi 8 giờ.

Tại sở Sen đầm

M. Gendrault trung-úy ngạch sen-đầm vừa đi chuyến tàu «Cap Varella» ở Pháp sang, nay bổ vào sở sen-đầm Hanoi.

Cuộc đua ngựa

Đến ngày chủ-nhật 3 mars này hồi 2 giờ chiều sẽ có cuộc đua ngựa là lần thứ hai.

Trong ngạch quan lại

Trong ngạch quan lại nay mai sẽ có một cuộc thuyên chuyển to, vì đầu năm nay có một quan tổng-đốc, bốn quan án sát, một quan phủ và một quan huyện về hưu

Tiệc hàng năm của học-trò trường Thông ngôn cũ

Hội-đồng tổ chức xin có lời để các ngài học-sinh trường Thông-ngôn cũ (Colleges des Interprètes) biết rằng, tiệc hàng năm năm nay xin định vào ngày chủ nhật 31 mars là ngày lễ Pâques để tiện cho các ngài ở xa có thể về dự tiệc cho vui.

Tiền mỗi vị xin định là 5 đồng.

Ngài nào có lòng dự tiệc xin cứ gửi cho M. Trần-kim-Ngọc, số 11 phố Tirant hoặc M. Nguyễn-văn-Luận ở Trung-Bắc tân-văn Hanoi.

Tiệc mừng Bắc đẩu bội tinh

Ngày hôm qua ông Phạm-văn-Khoan, có đặt tiệc *champagne* tại nhà hội quán hội Khai-trí Tiến-đức để mừng việc ông được thưởng Bắc-đẩu bội tinh, và có thành quan Toàn-quyền Pasquier để làm chủ tịch.

Nhà hội quán cho ông mượn ngày hôm qua trang hoàng rất tỉnh sự. Hồi 5 giờ các quan Tây Nam cùng các vị thân hào có giấy thiệp tới nơi đã đề mặt. Đến 5 giờ hơn thì quan Toàn-quyền tới nơi. Phường nhạc thổi bài hoàn nghênh và pháo đốt lên thanh.

Ông Phạm-văn-Khoan có đọc mấy lời cảm ơn ngài chánh phủ Tây Nam đã ban cho ông Bắc-đẩu bội tinh và được truy tặng phụ mẫu rồi cảm ơn riêng quan Toàn-quyền chiếu cố đến dự lễ mừng của ông. Quan Toàn-quyền đáp lại mấy lời, ngài khen ngợi ông Phạm-văn-Khoan đã cùng với bạn nhà nghề mở mang kỹ-nghệ bấy nay đã được phát đạt hơn xưa. Nay chánh phủ bàn thưởng cho ông, thực là chánh-phủ không quên những nhà công nghệ, cũng là một bằng người có công trong mở phồn thịnh của xứ Nam mà công nghệ sở dĩ được phát đạt lên cũng là nhờ có chính-phủ khuyến khích chân hưng cho.

Đoàn ông Phạm-văn-Khoan mời quan Toàn-quyền cùng quan khách ra dự tiệc *champagne*. Tiệc rất vui vẻ mãi đến gần qua 6 giờ mới tan.

Mở cửa xác dân ở phố Mới

Đêm hôm qua hồi 11 giờ sở Cảnh-sát bắt được một đám xác-dân ở nhà số 73 phố Mới. Con bạc ước 50 người, song chỉ tóm được có 26 người thôi, kể cả nhà gà giai vào số Cầm Đăng Đậu. Số tiền bắt được trên chiếu bạc có 86 đồng.

Các cuộc vui tối nay

Cinéma Palace : Othello.
Cinéma Tonkinois : Le démon des mers.
Cinéma Pathé : Les lions des mers.
Nhà hát tây : De bureau.
Quảng-lạc : Lắt trí-cung ngự viên diễn công.
Sân nhiên : Tam Hạp Bửu kiếm

LỆ ĐỔI CHỖ Ở

Xin các ông mua báo, khi đổi chỗ ở, mách bản-quán gửi đến chỗ mới, thì gửi cho bản quán cái giấy quán báo, chữa lại chỗ nào thì biên rõ ràng vào đấy, và gửi theo hai hào (0 $ 20) bằng tem cũng được, để thay giấy quán khác.

Để ai không gửi tiền theo thì cứ để nguyên như cũ hoặc phải trả năng hơn

Tin-tức về việc thương-mại

GIÁ THÓC GẠO :

Gạo hạng nhất, một tạ		11 $ 30
—	nhì, —	10 40
—	ba, —	9 50
Thóc hạng nhất,	—	6 50
Bắp ngô	—	6 60

THỜI GIÁ QUỐC TRÁI :

Ngày 12 Février 1929

3 %	hoãn dân		77 f 75
3 1/2 %	hoãn dân		96 f. 95
4 %	vĩnh viễn	1917	87 f. 10
4 %	»	1918	85 f. 45
6 %	»	1920	1 1 f 95
5 %	hoãn dân	1920	116 f. 75
4 %		1925	123 f. 45

Ngày 15 Février 1929

3 %	vĩnh viễn	72 f. 00
5 %	1915-1916	97 f. 50

GIÁ BẠC

Kho Nhà-nước : 12 f. 30.

CÁC TIN TÀU

Tàu *André Lebon* đã ở Marseille khởi hành ngày 26 Janvier sang Tàu và sang Nhật

Tàu *Cap Varella* ở Singapore đã chạy đi Saigon ngày 14 février.

Tàu *Bougainville* ở Dyboul đã chạy đi Colombo ngày 14 février.

Tàu *Porthos* ở Marseille đã chạy đi Tàu và Nhật ngày 8 février

Tàu *Songho* ngày 27 février 21 giờ hồi 10 giờ sáng ở Haiphong sẽ chạy đi Hongkong đường Holhow và Pointe-de-Bayard.

Các thư từ ở Hanoi sẽ mang xuống Haiphong chuyển xe lửa 20 giờ 4 phút tối thứ tư 20 février.

Tàu *Tonkin* đến ngày thứ ba 26 février, hồi 10 giờ sáng ở Haiphong sẽ chạy thẳng đi Hongkong, các thư từ ở Hanoi sẽ mang xuống Haiphong chuyển xe lửa 20 giờ 4 phút tối thứ bảy 23 février.

Tàu *Claude Chappe* mang thư sang Pháp đến ngày 28 février hồi 8 giờ sáng ở Haiphong sẽ chạy đi Tourane, Qui-nhơn và Saigon rồi chuyển sang Tàu *Compiègne*, chạy ngày 5 mars thì chạy.

Các thư từ ở Hanoi sẽ mang xuống Haiphong chuyển xe lửa 20 giờ 4 phút tối thứ tư 27 février.

CÁC VIỆC TÍNH THẦU VÀ ĐẤU GIÁ

Ngày 28 Février 1929 hồi 16 giờ. — Tại sở Công-chính Hanoi Hàn trung việc đắp thêm đê sông Ina-lỵ tỉnh Thái-bình (chia làm 2 lô).

Lô thứ ba, bên tả ngạn, từ Đông-đao đến Phương-lao km 49 đến 66.

Lô thứ bảy, bên hữu ngạn từ Đông-đào đến Mễ-tràng, km 172 đến 206.

Điều lệ xem tại sở Trị-thủy (Service Hydraulique Hanoi và tại tòa sứ Thái-bình.

Ngày 16 Mars 1929 tại phòng ký coi hải cảng Haiphong (Port Autonome) đường Francis garnier Haiphong đấu giá bổ thầu làm rộng thêm đường đê Cửa-cấm, từ Port Autonome đến địa ngôi phía đông thành phố Haiphong

Ký-quĩ tạm 430 đồng.

Điều lệ xem tại phòng giấy quan chủ sự sở Port Autonome Haiphong đường Francis Garnier và tại phòng giấy quan chánh kỹ sư Service Maritime phố Jules Ferry Haiphong.

Ngày 2 Mars 1929 hồi 9 giờ. — Tại sở Bưu-điện Hanoi đấu giá mua hai van khóa giấy xám dùng để bọc gói cho sở ấy.

Việc thầu đáng 4000 đồng
Ký quĩ tạm 100 đồng

Điều lệ về việc thầu để tại sở Bưu-điện 14 đường Brière de l'Isle Hanoi và tại sở Bưu-điện Haiphong.

Ngày 26 Février 1929 hồi 16 giờ. — Tại sở Công-chính Hanoi đấu giá thầu việc mở rộng đường ra 8 mươi tây, trong quãng km 28+000 đến 37+485 ở đường thuộc địa số 2 làm Phúc-yên.

Việc thầu đáng	11.470 đồng ;
Tiền dự phòng	3 030 đồng ;
Ký quĩ tạm	200 đồng ;
Ký quĩ nhất định	4300 quan ;

Các điều lệ về việc đấu giá ấy để tại phòng giấy quan Chánh kỹ-sư Công-chính Hanoi (1er Arrondissement) và tại sở Lục-lộ Phúc-yên.

Ngày 6 mars 1929. — Tại sở Công-chính Vientiane lĩnh trung các vật sau này về năm 1929.

1° Các đồ khí dùng bằng sắt (7 lô).
2° Các đồ sơn (7 lô).
3° Xi-măng (4 lô).

Muốn biết rõ điều lệ có đến xem sổ để tại phòng Thương mại Hanoi.

Ngày 12 Mars 1929 hồi 16 giờ. — Tại sở Công-chính Hanoi đấu giá làm nhà ở cho quan phó-sứ Thái-bình.

Việc thầu đáng	11.241 $ 84
Tiền dự phòng	1 758 , 16
Ký quĩ tạm	180 , 00
Nhất định	4300 f

Ngày 16 Mars 1929 hồi 9 giờ. — Tại sở Bưu-điện Bắc-kỳ Hanoi lĩnh trung việc tải thư và các bưu-kiện (colis postaux) bằng ô tô từ Hải-dương đến Phủ-ninh-giang và từ Phủ-ninh-giang đến Hải-dương, trong thời hạn từ 1er Mai 1929 đến 31 Avril 1932.

Ký quĩ tạm 50 $ 00
Ký quĩ nhất định 1 000 fr.

Ngày 25 Mars 1929 hồi 9 giờ. — Tại sở Bưu-điện Hanoi đấu giá mua sắt chữ T. dùng cho sở ấy.

Việc thầu đáng 100 000 đồng
Ký quĩ tạm 2.500 đồng

Điều-lệ thầu để tại sở Bưu-điện 14 đường Brière de l'Isle Hanoi và tại sở Bưu-điện Haiphong.

Le Certificat d'Études primaires franco annamites

2e Edition. Prix 1 $ 20

par

NGUYỄN-VĂN-HIẾU et NGUYỄN-HOÀN-BÍNH

Ouvrage approuvé par la Commission des Manuels scolaires

En vente chez M. Binh, Libr. Hàng Giấy, Hanoi

No 26.2

TAXEOL ROGIER

Thuốc chuyên-môn rất mạnh để trị bệnh lậu. Trị các bệnh như Gonorrhée, Cystite, Catarrhe vésical rất hiệu. — Lần một thứ thuốc mới các ông thầy thuốc ở thuộc địa đều khuyên dùng thuốc ấy.

Giá một lọ : 1 $ 00

BÁN TẠI HIỆU BÁO CHÍ

L. BLANC

31, phố Paul Bert, Tonkin

.....3

TRUNG-BẮC HỌC-HIỆU

22, RUE LAMBLOT (PHỐ NHÀ THỜ)

Mấy nói số 150

Có các lớp từ Đồng-ấu (cours Enfantin) đến Cao-đẳng (cours Supérieur).

Ngày giờ học và chương-trình theo y như các trường công. Buổi tối bao giờ cũng có lớp chuyên dạy chữ Pháp cho các học-trò thi vào làm các công sở hay vào học các trường Cao đẳng tiểu-học Nhà-nước.

« Âu-Tây tư-tưởng »

Là tên một thư-quán bán-quán mới ra chỉ chuyên dịch các sách Tây rất hay, chia làm ba loại.

A. Sách văn-chương kinh-điển (bìa vàng)
B. Sách đọc cho vui (bìa đỏ)
C. Sách dạy phổ-thông (bìa xanh).

Mỗi tháng ra hai quyển bán mỗi quyển 5 xu (0 $ 05).

Hiện đã ra những sách sau này :

ALEX. DUMAS :

1 BA NGƯỜI NGỰ LÂM PHÁO THỦ : toàn bộ 15 quyển nhỏ, mỗi quyển. 0 $ 05
hoặc đóng làm 4 quyển lớn có bìa toàn bộ. . . . . 1 , 00

FÉNELON :

2. TÊ LÊ-MẠC PHIÊU-LƯU KÝ : cả bộ 10 quyển nhỏ mỗi quyển. 0 , 05
hoặc đóng làm 2 quyển lớn có bìa toàn bộ. . . . . 0 , 60

DE LA BROSSE :

3. LỊCH SỬ ÔNG PAUL-BERT : có ba quyển nhỏ mỗi quyển. . . 0 , 05
hoặc đóng vào 1 quyển lớn có bìa trọn bộ. . . . . 0 , 15

J. SWIFT :

4. QUI-LI VE DU KÝ : có ba quyển nhỏ mỗi quyển . . . 0 , 05
hoặc đóng làm 1 quyển có bìa trọn bộ. . . . . 0 , 15

PERRAULT :

5. CHUYỆN TRẺ CON : 1 quyển nhỏ. . . . . 0 , 05

MOLIÈRE :

6. NHỮNG HÀI KỊCH CỦA TIÊN SINH ; cả 5 quyển nhỏ mỗi quyển. . . . 0 , 05

LA FONTAINE :

7. THƯ NGỤ-NGÔN (văn Pháp và văn Quốc-ngữ đối nhau) có 2 quyển nhỏ mỗi quyển. 0 . 05

Tiền cước gửi Recommandé :

mỗi quyển nhỏ. . . . . 0 $ 12
1 bộ « Ba người Ngự Lâm Pháo Thủ ». 0 30
1 bộ « Tê Lê Mạc Phiêu Lưu Ký ». . 0 . 20
1 bộ « Lịch-Sử ông Paul-Bert . . . 0 . 13
1 bộ « Qui-Li Ve Du-Ký ». . . . . 0 . 13
1 quyển « Chuyện Trẻ con ». . . . . 0 . 12
1 quyển « Hài-kịch Molière ». . . . 0 . 16
2 quyển « Thư Ngụ-ngôn ». . . . . 0 . 13
Cả 7 thứ gói làm một gói . . . . . 0 . 50

Hiện đương in :

1. DE BALZAC : MIẾNG ĐẤT LỬA
2. LE SAGE : GIL BLAS

Ai có máy móc hỏng thì nên đến :

. . . . . .

Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Lưu thanh tốt nhất bán và cho thuê ở :

Etablissements Indophono

Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn đi giầy đẹp tất đẹp thì nên đến :

G. M. R. Demange

Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai không có vốn buôn bán làm ăn thì nên đến :

Banque de l'Indochine

Xem cáo bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Sữa tốt nhất thì có những :

Hiệu Nestlé

. . . . . .

Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Xe đạp tốt nhất thì có :

MM. Deleule & Detouillon
Debiolle
Trúc-Thành

Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn làm nhà xây bằng gạch tốt thì nên đến :

. . . . . .

Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn sửa đồng hồ bút máy thì nên đến :

G. M. R.
Phúc-Vinh

Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn giả hóa trẻ ăn uống như thường thì nên đến :

Hiệu giồng răng
Trần quang-Minh

Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn sắm đồ đạc thì nên đến :

G. M. R.
Nhà tăm tăm
Trịnh xuân-Nghĩa

Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn uống rượu, hút thuốc lá, xơi đồ hộp thì nên đến :

G. M. R.
L. U. C. I.

Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn tiêu khiển buổi tối thì đi xem :

Cinéma Palace
— Tonkinois

Xem cáo bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Chè ngon nhất thì hiệu :

Vinh-Mậu
Kim-Thái
Ninh-Thái

Xem cáo bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn dùng thuốc tây thì nên đến :

Pharmacie Montés (Nhà ba chuông)
— Chassagne (Phố hàng Khay)
— Blanc
— Gillet (Vinh)
M. Rondon (Haiphong)
M. Hélary (Haiphong)

Xem cáo bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai có bệnh thì nên đến phòng khám bệnh :

Quan Bốc-tờ : Loubet
— Piquemal
— Blot

Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai có đồ cũ và quốc-trái muốn bán thì nên đến :

Hiệu Đức-Long
Hoàng-xuân-Lan

Xem cáo bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn săn bắn thì nên đến :

MM. Deleule & Detouillon

Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn sắm đồ vàng bạc ngọc ngà thì nên đến :

G. M. R.
Perroud

Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Khăn mũ đẹp thì có :

Hiệu Hai Chinh

Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn xem tiểu-thuyết, mua giấy bút thì nên đến :

Tân Dân Thư Quán

Xem cáo bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn thừa câu đối phúng mừng thì nên đến :

. . . . . .

Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

SÁCH MỚI BẰNG TIẾNG PHÁP

Une des énergies françaises Paul-Bert

tức là lịch sử ông Paul Bert *có tượng đồng ở vườn hoa ngay tòa Đốc-lý.*

Người nước ta ai cũng nhớ mang máng cái công đức lớn của ông Toàn quyền Paul Bert *mà không ai biết đích lịch sử ông thế nào. Nay quan Thống đốc Nam kỳ* Blanchard de la Brosse *mới bỏ cả khuyết điểm ấy. Ngài đã soạn ra sách này in bản mới lắm đã hết rồi, tại vừa cho bản quán tái bản bằng giấy thường, trong có vẽ, mỗi quyển bán có 0p.20, Tiền cước gửi mỗi quyển 0p.12.*

Công-chúa thành Ba-by-luân

NGUYỄN-VĂN-HIẾU dịch

No 26

(Tiếp theo)

.. Nhân-dân xứ Đinh-mã-xi và xứ Ang-côn từ hồi đó trông thấy một cái nhà bay trên lưng chừng giời cũng không lấy làm lạ lùng thú-vị lắm ; ở các xứ trên bờ sông Loa, sông Độc-đông, sông Ga-long và sông Gi-long hãy còn nghe thấy tiếng khen rầy đất

Khi A-ma-đăng đi đến chân núi Bi-lê-nê thì bị các quan cai-trị và các viên giro-sĩ xử đó giữ lại bắt chàng nhảy múa một hồi ; song từ khi chàng vượt qua rẫy núi Bi-lê-nê thì không còn trông thấy có gì là cảnh sung-sướng vui vẻ nữa. Thỉnh thoảng chàng có nghe hãy vài tiếng hát ở đằng xa đưa lại thì rất là những giọng ai sầu buồn bã ; nhân-dân đi ngoài đường đều có vẻ ngiêm-ngị, tay thì lần tràng-hạt, lưng thì giắt dao-găm. Cả nước người nào cũng mặc quần áo đen hình như là có tang vậy. Nếu gia-nhân của A-ma-đăng có hỏi những khách qua đường thì bọn này kh ng nói lại sao cả, chỉ ra hiệu để trả lời ; nếu có vào khách-sạn nào thì chủ quán nói vài lời cho biết rằng trong nhà không có chi cả, và có cần đến vật gì thì phải sai người đi cách xa đấy vài dặm đường mới có.

Khi chàng hỏi bọn giả câm đó có trông thấy công-chúa thành Ba-by-luân đi qua không thì bọ đáp lại một cách vắn-tắt hơn rằng : « Chúng tôi có trông thấy nàng, nàng công chả lấy gì làm đẹp lắm ; chỉ có những người nào nước da ngăm-ngăm đen thì mới là đẹp, thế mà cô-bọng nàng thì trắng quá, thật là một sự đáng tởm nhất trên đời, ở xứ chúng tôi không có mấy người như thế. »

A-ma-đăng đi đến tỉnh cô con sông Bê-tịch (ngày nay là sông Goa-dan-ki-vi) chảy qua. Từ khi dân thành Ty-la tìm thấy miền đó cùng một bối họ tìm ra được cái đảo lớn Át-lăng-tích, lới nay chưa được bơn được vạn hai nghìn năm. Đảo Át-lăng-tích thì vài thế-một xa sau bị chìm xuống đáy biển. Còn dân Bê-tích trước kia thô-dân vẫn để hoang, vì họ cho rằng họ không kiên làm việc gì cả, và chính người Gi-loa ở cạnh họ phải đến cày cấy đất cát cho họ, sau được người Ty-la đưa mở mang giồng giọt cho. Dân thành Ty-la khi đến đó có đem theo nhiều người Do-thái, vì giống người này ngay từ bấy giờ đã đi khắp mọi nơi miền là ở đâu kiếm được ít tiền là họ đến. Bọn Do-thái ấy chuyên việc cầm đồ lấy lãi năm mươi phân, cho nên bao nhiêu của cải trong xứ đều vào tay họ cả. Vì thế nên nhân-dân miền Bê-tích đều trồng là bọn Do thái có phép phù-thủy ; và những người nào bị tố cáo là dùng qui-thuật, đều bị một bọn giáo-sĩ gọi là *bọn kh m xét*, hay *bọn thiêu người* bắt đem đốt chết không tha. Những kẻ bị tố cáo ấy được bọn giáo-sĩ cho mặc một cái áo trùm ngoài màu vàng, và bao nhiêu của cải đều bị họ lấy cả. Rồi trong khi họ *đi lòng kinh ái Thiên-chúa* mà đốt lửa từ từ để thiêu những kẻ đó, thì họ đọc chính những kinh của người Do-thái một cách sùng đạo lắm.

Công-chúa thành Ba-by-luân khi ấy đã đến mặt tỉnh gọi là Sê-vi-la. Trong ý công-chúa định sẽ xuống tàu theo dòng sông Bê tịch, qua thành Ty-la mà về Ba-by-luân, để gặp mặt vua cha là Bê-luy-xĩ, và để cho quên hẳn kẻ bạc-tình đi, nhược bằng không quên được, thì sẽ xin vua cha đừng lên phối hiệp cùng chàng cho. Công-chúa cho gọi hai người Do-thái xưa nay vẫn trông nom các việc trong chốn Triều-đình đến nhà, và bảo họ tìm cho ba cái tàu. Phương hoàng điểu đình với họ về các việc, và sau khi đã mà cả một chút thì hai bên đều định giá tiền thỏa thuận.

Mụ chủ-quán là một người rất mỹ đạo, chồng mụ cũng vậy. Lại giữ việc đo thám cho bọn giáo-sĩ chuyên việc khám xét và thiêu người ; tên chủ quán liền đi bảo ngay cho bọn giáo sĩ đó hay rằng, trong nhà nhân có mụ mụ p và thầy và hai tên Do thái đang lập điều ước gì với qui-sứ đã biến hình làm một con chim vàng to lớn. Bọn giáo-sĩ khám xét hay rằng công-chúa có rất nhiều khinh-sương nên khép ngay cho là một mụ phù-thủy ; bọ chờ đến đêm khuya để cho hai trăm tên kỵ-binh và những kỵ-lân đã ngủ rồi mới đem giam vào trong những chuồng ngựa rất rộng, vì họ có tính nhát lắm.

Sau họ đem ngăn bịt các cửa rất chắc chắn lại rồi họ mới bắt công-chúa và nàng Ich-la ; nhưng họ không bắt được phượng hoàng vì nó bay ra thoát và đi thẳng ; nó chắc rằng thế nào cũng gặp A-ma-đăng ở trên con đường từ nước Gôn (Pháp) đến tỉnh Sê-vi-la.

Nó đi đến địe-giới hạt Bê tích thì gặp chàng, mới nói cho chàng ở là công-chúa đang mắc nạn. A-ma-đăng nghe tin không nổi nằng gì được vì chàng vừa đau ông vừa tức giận quá. Chàng liền mặc một bộ thiết-giáp nạm vàng, cầm một cái thương dài mười hai bộ lại đeo thêm hai ngọn giáo và một thanh gươm rất sắc gọi là *phát-lôi kiếm*, có thể chém một nhát đứt được cây, được đá và được cả bọn giáo-sĩ ; trên đầu chàng đội một cái mũ vàng có lông chim bạc và lồng chàng đội một cái mũ vàng có lông chim bạc và lồng chàng đội một cái che. Bộ mũ giáp ấy nguyên là của vua Ma-gốc, hồi chàng đi qua Tây-hạ đã được chị là công-chúa An-đế tặng cho ; có mấy tên gia-nhân theo chàng cũng mỗi người cưỡi một con kỵ-lân như chàng vậy.

A-ma-đăng vừa hôn chim phượng-hoàng vừa nói mấy lời sau này ra vẻ buồn rầu lắm : « Thật là ta đã phạm tội ; nếu ta không chung giường cùng một ả ca-nhi ở cái thành những người vô-nghệ ở, thì công-chúa Phú-mộ-dương đã không gặp sự nguy-hiểm này ; vậy chúng ta phải chạy đến ngay để gặp bọn hiền người mới được. » Không bao lâu chàng đến tỉnh Sê-vi-la thì thấy có một nghìn năm trăm lính cảnh-sát đang canh các cửa nơi mà hai trăm quân Gông-ga-lịch cùng kỵ lân của họ phải giam và không được ăn uống gì cả ; tFong thành đã sửa soạn mọi việc để đem thiêu công-chúa thành Ba-by-luân, tên cung-nữ Ich-la và hai nhà phù-hào Do thái.

Viên đại-giáo-sĩ giữ việc thiêu người bấy giờ đã lên ngồi ở trên một cái ngai riêng của y, xung quanh có bọn tiểu giáo-sĩ theo hầu có một bọn đông nhân dân thành Sê-vi-la đeo tràng-hạt ở ngang lưng, chắp hai tay lại mà không nói năng gì cả ; họ dẫn công-chúa, nàng Ich-la và hai tên Do-thái đến, người nào cũng hai tay bị trói ghì ra sau lưng và ngoài mặc một cái áo thụng vàng.

(*Còn nữa*)

Le Gérant : NGUYỄN-VĂN-LUẬN

Đỗ Võ Thị Hồng Cúc ks Pedagogy (67-74) cảng huỳnh chiếu Đăng Chủ khoa Sách Xưa Quán Văn Khoa
Từ microfilms trường Đại Học Cornell

NHÀ GIỒNG RĂNG

TRẦN-QUANG-MINH

Bản-hiệu lập tại phố hàng Bông Lờ số nhà 199 Hanoi, đã lâu năm chuyên về nghề giồng răng. Giồng đủ các thứ răng trắng, đen, vàng, bạc; nhổ răng, chữa sâu răng, và răng răng đen đánh trắng, răng lệch lạc chữa lại cho đều, nhất là các cụ già gần hết cả hàm, làm toàn hai hàm răng khác. Ai muốn đẹp hơn răng cũ, mà ăn nông nhai nó cũng như răng tốt không bận bịu gì cả.

Nay bản-hiệu kể mấy thứ giá thường dùng tạm như sau này.

RĂNG	Vàng một cái	5p.00
	Bạc một cái	3p.00
	Trắng một cái	3p.00
	Đen một cái	2p.00
	Đen đánh trắng một bộ	4p.00

Giồng nhiều có hạ giá

Các quý-khách quá bộ lại bản-hiệu, hoặc làm ngoài bao điều gì bản-hiệu xin hoan nghênh trân-trọng, cắt nghĩa minh bạch, và cam đoan làm vừa ý.

Các quý khách ở tỉnh khác cần mời đến quý tỉnh làm, hoặc nói điều gì, xin viết thư về, Bản-hiệu sẽ sai người đem tận nơi làm và giả nhời ngay.

Kính cáo

TRẦN-QUANG-MINH

Chirurgien Dentaire

199, Rue du Coton — Hanoi

Sự tình thị Soạn thế như sau này: thị Soạn ở đồn-điền về Bạch-hạc ăn tết, bị sốt rét, đến mồng 4 tết thì rạt! thị Soạn tên là thị Ta đến xin phép đón nó về nhà quê chơi, thì hễ gọi nó còn sốt, nên không về được. Đến mồng sáu ăn tết xong rồi cô gia quyến ông Sg-hữu-Cự lấy auto kể thì về đồn điền, người thì đi sắm tích để khởi hành công việc, đi tết cả bằng 8 cái auto và 1 cái camion chở đồ vật, hồ 7 giờ sáng thì ở Bạch-hạc khởi hành, vậy thị Soạn lấy đi ở camion ngồi với thị Giang là chị em họ thị Soạn, ở đằng sau lại nó người thái-sĩ tên là Lựt, thì thị Soạn vẫn sốt rét khi đến Vĩnh-yên camion sắn đỗ ý đường cái cống sau, thị Soạn cắp cái hộp giấu bằng bạc của bà Cự với nhảy xuống, bị ngã ở camion cao độ 1 m. 40 nên xuống, có thị Giang biết. Thị Soạn ngã ý chẳng đau nên ngồi dậy bỏ cái hộp giấu cho thị Giang nhặt, đi vào trong nhà ngay. Độ ngót một giờ thì thị Soạn kêu đau bụng, người nhà đều đoán rằng thị Soạn ốm đi ra gió, mà lúc buổi sáng còn ăn đến 10 sát tô xanh, cho nên đau bụng. Nhờ chữa thuốc không khỏi, phải đón Docteur đến, cách lễ đã nói ở trên.

Sau có người bắt được, nên quan trên theo luật đào lên để khám xét cách lễ, thế nào sẽ rõ biết.

Đã đến giờ các ngài phải dùng thuốc rồi

Thường thường các ngài không biết đúng giờ mà vì thế cho nên các ngài chẳng theo đúng những cách chỉ-bảo của quan thầy thuốc hay là những đơn kê ở các vị thuốc của các ngài.

Vậy các ngài hãy nên dùng thuốc của

Hiệu bào-chế CHASSAGNE

59, Phố Chàng Tiền

HANOI

Vì ở đây chẳng những bán thuốc cho các ngài mà thôi, mà lại còn biếu thêm cho các ngài những quà như là:

Đồng hồ báo thức hay là một thức quà gì trong biết bao nhiêu thức quà của bản-hiệu biếu các ngài rất gấp tốt này như những bút máy, nước hoa, hộp đựng thuốc lá, rượu mùi, văn văn.....

VIỆC TRUNG-KỲ

[illegible] CLITE, Phan-rang, Vinh

[illegible] thứ [illegible] giá rẻ hơn [illegible] thuốc [illegible]

THUỐC SIROP NOFAL

Thuốc SIROP NOFAL làm toàn bằng chất thuốc rất tốt, nên chọn rất kỹ-càng, nên có đủ cao tính chữa bệnh rất thần-hiệu có dùng cho trẻ thuốc lắt thứ nhất để trị các bệnh như là:

HO
HO-GIÓ
GHIP (Cảm-thiên-thời)
HEN

và làm lại là hết thảy các chứng-bệnh về khí-quản.

Điều-độ dùng: Cứ trong hai mươi bốn giờ dùng từ năm đến sáu thìa sop, người những bốn ăn.

Thuốc SIROP NOFAL để cho những người đã qua mười tuổi dùng.

Bán tại hiệu bào-chế.

CHASSAGNE

Ông LAFON và LAGAZE

Bào-chế hết nhất hạng, kỹ nghiệp

59, phố Pont Bert, Hanoi

Giữa nhà số 98

TRỊNH-XUÂN-NGHĨA

7, Rue du Chanvre, Hanoi

"Cac quan công nhận là tốt nhất"

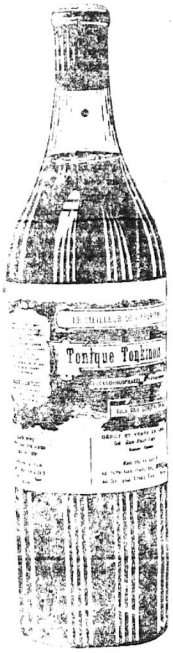

Có nhiều thứ rượu bắt trước rượu Tonique Tonkinois, nhưng rượu Tonique Tonkinois vẫn tốt hơn cả.

Bán tại nhà thuốc Montes nhà ba chuông, 54, Phố Paul Bert, Hanoi.

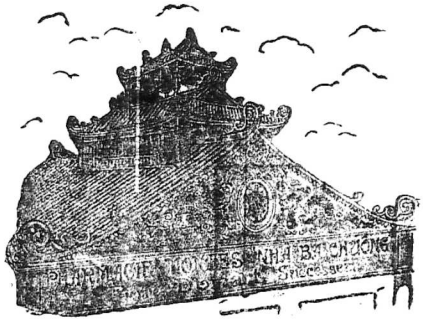

Qui khách mua bán ở nơi bản hiệu thì được hưởng đủ các lợi quyền:
1° Bản-hiệu bán hàng rất chiều khách và rất chăng thành với khách.
2° Bản hiệu giữ hàng đi rất chóng và hàng gói ghém rất cẩn-thận.

Dépuratif Ribal

Thuốc tẩy huyết và tiêu độc

Thuốc này rất hiệu, rất có tiếng nên thành ra một thứ thuốc rất quý. Dùng trị bệnh ngoài da rất hiệu.

Giá tiền: 1$80

Pommade Ribal

Làm cho đỡ đau, trừ trùng độc, làm cho tươi da, dùng để trị các bệnh lở, và các bệnh ngoài da. Thuốc ấy dùng phụ với thuốc Dépuratif-Ribal.

Giá tiền: 0$80

BÁN TẠI HIỆU BÀO-CHẾ

L. BLANC

11, phố Paul-Bert, Hanoi

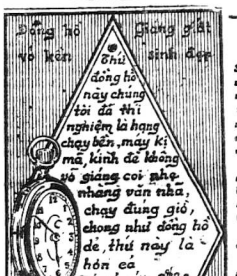

Thuốc COLLYRE JAUNE của bác-sĩ CASAUX làm cho mắt các ngài khỏi đau, khỏi mà được trông thấy lẻ rõ, tươi cũng như một trời Kiu sai sang cho các người.

Phàm hễ mắt hơi đau, hơi đỏ, hơi nhập-nhèm mặt tị, đều là những cái khởi-điểm của bệnh tiết mắt cùng các bệnh đau mắt ngoại-hiểm khác nữa.

Vậy nếu những khi lẽ, các ngài có sẵn ngay một lọ thuốc COLLYRE JAUNE của bác-sĩ CASAUX ở trong nhà mà trông ngay ở, thì tức-khắc làm cho mắt khỏi đau, không sinh nông re được.

Các ngài chớ quên rằng nếu trễ-nhác một chút là có thể gây nên cái nạn mà mất đấy.

Vậy tức-khắc ngay bây giờ các ngài nên mua ngay, hay viết thư bảo hiệu thuốc gửi sang cho một lọ.

COLLYRE JAUNE của bác-sĩ CASAUX là thuốc chuyên trị bình đau mắt rất thần-hiệu và rất rẻ tiền.

Có ba hào một lọ thôi (0$50).

Phàm lọ thuốc nếu không có đề đủ chữ COLLYRE JAUNE DU Dr CASAUX thì chớ sẽ-mua. Vì thuốc ấy hay, nên nhiều kẻ làm giả-mạo lắm.

Thuốc COLLYRE JAUNE của bác-sĩ CASAUX có bán ở hiệu thuốc:

CHASSAGNE, 59, Rue Paul Bert, Hanoi và ở khắp các hiệu thuốc tốt khác.

XE ĐẠP

Kiểu năm 1929 đã về. — Giá từ 28$00 đến 68$00

28$00

Xe chữa tính rất hạ!!

Marque: *Hồng-Bàng, Lac-Long, Le Coq, Royal, Alcyon, Lucifer, New empress* (sous marque *Automoto*) *Diamant, C. D. G. Daring, L'unique, St Etienne, Moto, Fiducecia, Elephant*, xe ô-tô *Mathis sport* 2 places, nhiều phụ-tùng, xe mới, bán giá rất hạ.

Gửi 5 xu timbre về lấy mẫu xe.

TRÚC-THÀNH

59bis, Neyret (Cửa-nam), Hanoi

CHỈ MỘT THỨ

RƯỢU BỔ

33.500

là làm cho người ta lại được mạnh mẽ, khỏi mệt nhọc, bớt sự xanh sao, mà thêm được cường tráng để mà hưởng những lạc-thú ngày Nguyên-đán mà thôi.

Giá mỗi chai: 2$10

Bán tại hiệu CHASSAGNE

59, Phố Tràng-Tiền

HANOI

Mal de Dos et Troubles Urinaires

Voici des signes importants pour reconnaître la faiblesse des reins et voici le traitement qu'il est utile de suivre si vous éprouvez des douleurs aiguës ou sourdes dans le dos.

De même si vous ressentez des troubles urinaires avec urines troubles, foncées ou qui déposent, n'hésitez pas à employer les Pilules Foster.

Bien des douleurs et des signes inquiétants ont disparu, grâce à elles d'une façon rapide et définitive.

Elles sont excellentes contre la cystite, le catarrhe et l'inflammation de la vessie, l'incontinence, les envies fréquentes avec brûlures.

PILULES FOSTER
pour les Reins et la Vessie

La boîte : 7 fr. 50 — La double boîte : 14 fr
Toutes Phie ou Fco, H. Blanc, pharmacien, 26, Rue Saint-Ferdinand, 25, PARIS (17e)

GÓC CÌ khó hơn NGỨA

Người ngày vô hãm đã không mang là khó chịu lắm rồi, có chi là bịch ở đây nữa và trong mình có nói bình nữa.

Ấy lúc đâu chỉ đâu cũ thì mà sinh ra bệnh nặng. Ta nên biết mà chữa ngay đi.

Ông M. Armand Bo à Chalon sur Saône nói rằng :

Đã được ít lâu trong người tôi ngứa ngáy khó chịu quá, tôi mới ăn cơm vô cũng vậy. Tôi tự nghĩ rằng đó người mang có bệnh ung không gì khó hàng. Tình cờ một hôm tôi mua được một ống thuốc INOTYOL thực là hạnh phúc cho tôi, trước kia tôi đã thử hết hàng trăm thứ thuốc, hoặc thuốc ăn mà không được mà tôi là gì. Khi tôi mới bôi INOTYOL, mới lần đầu đã thấy dễ ngay, sau khỏi hẳn. Tôi thực phục là thuốc được và tôi đã thấy ai đau răng mách giúp.

Xem đó thì biết thuốc INOTYOL là thuốc công hiệu để nhất, là thuốc bôi ngoài để chữa các bệnh người đa như lở, ngứa, đỏ da, đau đinh, mụn loét, sưng cuống cổ vân.

Thuốc mỡ INOTYOL có bán ở các hiệu thuốc Bắc-kỳ

INOTYOL

CHÈ 寧泰

Quý-khách muốn xơi thứ chè quanh năm thơm ngon, xin lưu-tâm chiếu-cố xơi chè chính-hiệu NINH-THÁI thời quý-khách sẽ được mãn-ý.

NINH-THÁI

10, Rue des Cantonnais, Hanoi
164, Phố Khách, Haiphong
78, Phố hàng Trống, Nam-định

THUỐC LẬU (SANTAL MONAL)

Tại làm sao người mắc bệnh khí hư, thường hay biếng chữa ?

Bệnh khí-hư sinh ra những nỗi khó khăn thế nào trưởng không ai nên không biết : sưng bàng-quang, sưng nhiễp-hộ-tuyết, sưng đích-hoàn, sưng niệu-quản. Mà đàn bà thì bệnh khí-hư sinh ra các bệnh tai phục-di cùng bệnh huyết sản. Nhưng người ta sở dĩ biếng chữa bệnh ấy là vì thuốc chữa không phải ai cũng có thể dùng được. Cách thứ nhiều khi cũng chẳng công-hiệu gì. Bởi rằng cũng khó làm cho được có iếu. Tiêm thuốc thì nguy hiểm, nhiều khi thuốc đăng vào người đau lại không chịu được, thành ra nôn oẹ, đau thận, đi rửa. Vì vậy nhiều người có bệnh không muốn chữa nữa. Nhưng ai đã biết vị thuốc *Santal Monal* là vị thuốc qui-báu mà uống vào dễ chịu ấy, thì có bệnh tất chữa ngay. Thuốc ấy uống vào làm cho dễ tiêu hóa, mà không sinh ra những nỗi khó khăn cùng là không làm sưng niệu-thủy toàn bộ. Thuốc ấy rửa sạch niệu-quản, làm cho thêm số niệu-thủy. Vì vậy mới mắc phải bệnh khí-hư, chớ nên quên dùng thuốc *Santal Monal*, vì dùng thuốc ấy thì bệnh chóng khỏi mà tránh được những nỗi khó khăn.

SANTAL MONAL
au Titre du Codex
GRANULÉ Flacon 1/2 Litre
Pharmacie Dorvault
PARIS

Ở các hàng bảo-chế lớn đều có bán cả.

3040

KÝ TÊN KHÔNG RÕ

Bảo-quản sinh sản người mua bảo kín có việc gì viết thư đến hỏi bản-quán, khi nào bởi cần số tu ở-ký giấy gửi bảo, hoặc là gửi qua bảo-quản nên giấy quan ký, để cho người thêm đề tên kiểu. Kẻo rất ngài thường hay kỳ nên vào Mà hoặc thiếu quá, không sao đến được, thành ra chiến khi bảo-quản không nhận ở sinh sản lớn.

Em bé thích uống thuốc

Mà thực ! Vì thuốc là một thứ kẹo PATÉ REGNAULD ăn vừa ngon, mà lại trị được bệnh. Như vậy thì còn gì tiện hơn cho một bà mẹ có con bị ho nữa vì bà dùng thuốc ấy có thể làm cho con mình rịu được cơn ho.

Mấy cái kẹo PATÉ REGNAULD ấy thể làm yên ngay được ho cơn, khan cổ, đau cuống-họng, đau cuống-phổi, đờm-dãi đặc đằng, khó chịu đến đau mạc lòng. Dùng thuốc PATÉ REGNAULD làm cho lọng đờm, và làm cho êm ngực.

Thuốc ấy trị bệnh cảm, đau phổi, đau cuống-họng, bệnh hen, bệng ghập, v. vv...

Thuốc ấy giữ gìn cho cuống-phổi, không phổi, đối với những khi giới lạnh, những lúc có xương. Cái vị nó ngon, nên đàn bà con trẻ rất thích. Vì vậy thuốc này rất quý về việc trị bệnh ho cơn của con trẻ. Thuốc này lại rất tiện cho những người làm nghề phải nói phải hát, như các nhà diễn-thuyết, các nhà giảng-đạo, các nhà chánh-trị, các quan đồng tuồng, các ông giáo, bà giáo. Đem đi đường xa tiện lắm.

Hỏi bận-lắm y-học ở Paris có tuyên-bố rằng trong PATÉ REGNAULD không có nha-phiến.

Thuốc này chế ra trong năm 1820, nổi tiếng đến nay đã được một trăm năm nay.

Thuốc có đã lâu ngày như thế, đó đủ là một cái chứng rằng thuốc rất là hiệu-nghiệm. Vì nếu thuốc không tốt, thì sao con bán được nữa.

Nếu có ai bán thuốc khác thế vào thuốc này, thì chớ có lấy, đòi lấy thuốc PATÉ REGNAULD. Mua ở khắp đâu đâu, thì xem giấy đán ngoài, có biên chữ ở của nhà chế tạo là Maison L. FRÈRE, 19, Rue Jacob, Paris.

Có bán ở tất cả các hiệu bào-chế.

Hiệu bào-chế J. BLANC

L. BLANC kế-nghiệp

Lập từ năm 1886, ưa thương gọi là hiệu thuốc Lập-lăng ở phố Trang-tiền (Rue Paul-Bert) số 31, Hanoi-Tonkin

Giây nói số 59

NÊN DÙNG ĐỒ MÀ ĐÓ :

ENO KOLA COCA. — *Rượu bổ để cho những người ốm yếu và đàn bà ở cữ . . . . . Một litre : 2 $ 40*
Trước khi ăn cơm uống một cốc con.

ELIXIR HISTOBÉNIQUE. — *Thuốc nước. Một chai : 1 , 25*

GRANULÉ HISTOBÉNIQUE. — *Thuốc hạt. Một chai : 1 , 25*
Đều là thuốc trị bệnh lao, bệnh ghập và các bệnh đau phổi rất hay, người lớn trẻ con đều dùng được cả.

SIROP D'HEMOGLOBINE SOLUBLE. — *Thuốc trị bệnh hao mòn xanh xao rất là thần hiệu. Mỗi lần trước khi ăn cơm uống 3 hay 4 muỗm. . . . . Một chai : 1 , 50*

GOUTTES NOTAL, Circulation du Sang. — *Thuốc làm cho mạch máu chạy đều. . . . . Một chai : 0 , 80*

Ai ở xa có cần hỏi gì cứ viết thơ về, bản-hiệu xin trả lời ngay
Tiền gửi hàng phần người mua phải chịu

3002

GÂY MÔN

Thuốc SIROP de DESCHIENS có huyết bổ

Làm cho Sung tức mau mạnh, ấy là một vị thuốc của các Uống-y trị bình.
Thuốc này hiệu hơn được sự tuổi và các thứ thuốc ở tỉnh Paris đều dùng nó.

CÒN GÌ THÚ BẰNG...

TRƯỚC KHI ĂN CƠM

UỐNG MỘT CỐC

ANIS PERNOD

Giải khát và ngon cơm

Bán tại : L'Union Commerciale Indochinoise et Africaine Haïphong, Hanoï, Nam-định, Bến-thủy, Thái-bình, Yunnanfou, Tourane, Huế, Qui-nhơn, Nha-trang, Đông-hới, Tân-xá, Saïgon, Pnom Penh.

3007

Urocédrol Gallo

Thuốc mới trừ bệnh lậu, chế bằng l'essence de Cédrus Atlantica. Tốt hơn các thứ thuốc đàn-hương không bao giờ làm đau thận, và trị bệnh rất chóng

BÁN TẠI :

Hanoi, hiệu Chassagne.
Haiphong, hiệu Brousmiche

BỆNH GIANG-MAI

Nên Trị bằng

THUỐC TÂM-VI

Thuốc này, chế theo bài của giáo-sư Fournier hồi 18 năm nay, thì dùng để trị bệnh giang-mai (tiêm-la) cũng chóng khỏi, không lo mai hậu phát và chứng bệnh gì khác kém. Thuốc này phù hợp vị khác nhau, đồng sức trị cả thiết khỏi bệnh, không thuốc nào bì kịp. Vì thuốc này tự uống lấy được và lúc trị bệnh vẫn ăn uống cũ-chỉ như thường, không phải nghỉ, phải tiêm (chích) khỏi đau đớn, tốn tiền. Đó lại là một mối lợi nữa.

Thuốc này chế tại Laboratoires F. PARAT
66, Rue d'Hauteville, Paris
Ở Hà-nội có chỗ bán :
PHARMACIE CENTRALE DE L'INDO-CHINE
10, Rue Paul-Bert — Hanoi
Muốn biết rõ cách chữa thì nên in cuốn sách riêng ở hiệu thuốc lớn đó.

Nhà Bán-đồ « TÂM-TÂM » Hà-nội, ở phố hàng Trống, Chủ-nhật, thứ năm nào cũng có bán từ tám-giờ sáng.

RƯỢU CỦA ÔNG CÓ DANH TIẾNG LARO.HE CHẾ RA HIỆU LÀ

QUINA-LAROCHE

THUỐC UỐNG BỔ TĂNG PHU VÀ TRỪ BỆNH RẾT CHẾ RA BỞI CÂY THUỐC QUINQUINA

Thuốc này hay lắm để nhất những thứ ba đến đau cùng hiết không có thuốc nào hay bằng. Thuốc QUINA LAROCHE là thuốc hay hơn hết cho bà đẻ, đứa trẻ, 25 tang phủ, trị bình rất làm cho ăn uống, thuốc để lấy tiếng, hay để thế giao ở thường đều quan đáng.

Ai ai đang nó cũng đều, những là người bình sau cùng đều là hay là con nít. Thuốc đó trị bình sau này : bình ho người yếu đuối, hayết suy, bà sau bình kém, cho con người yếu đuối, bì trái bao, bà sau mạc tóc ngưa, rét bàn cua lưỡi trắng, trẻ trong ti vị các bình đó đều đúng chắc ny thuốc QUINA LAROCHE đúng.

Con nít hayết suy và con gái lớn đang lớn, cùng đơn bà sẽ khi bào sanh sản, cùng như mấy bình kể trước đây đều nên uống thuốc QUINA LAROCHE.

Những người nào ở xứ hay có thấp rét cũng nhẳng nên quan đáng thuốc đó.

Các bình kể trên đây thuốc đó trị lấy làm mau và chắc. Chẳng những nó trừ bài mà thôi con lại ngày sau trong mình mạnh khỏe, lại thêm sức lực, ăn uống ngon và không và cùng là giảm bớt thuốc đó rằng : Rượu ngon thuốc nên thiên thần nhất cả ra (Liqueur de Table) tốt ngỡ các người Tây cho những thứ thuốc trị bình hay hơn hết thảy không thuốc nào bằng.

Tờ kai chang-ta bán thuốc QUINA LAROCHE ấy thì chẳng là có đăng số giấy chứng và thu nhận ra của mấy người bình ấy có đến giấy của các quan lương y khác nông lắm.

Rất tại thuốc nước QUINA LAROCHE là nước thuốc làm lợi cho người hơn hết thảy.

CÁCH DÙNG

Rượu QUINA LAROCHE phải uống từ mỗi ly rồi hay ít nhiều theo chất rượu trong một ngày trong hai bữa ăn. Còn muốn trị bình nói thì mỗi một khắc đồng hồ uống một ly, uống 3 ly trước cơ rét 3 giờ rưỡi, thế ly ấy nhất uống trước cơ nóng gió.

Thuốc QUINA LAROCHE thường thì uống không phải nước mà khi trời nóng mà thế phải nước và mà uống cho đã khát.

COMAR VÀ CÔNG-TY

đang thấy bán thuốc hạng nhất tại Paris

GRANDS MAGASINS REUNIS

PHỐ PAUL-BERT — HANOI

Même Mon à Saïgon : GRANDS MAGASINS CHARNER

Hai thứ xe đạp hảo hạng

MỀM MẠI
VỮNG BỀN
NHẸ NHÀNG

« MORO »

Xe đi đường dài, 1 máy hãm . .	35 $
Xe du lịch, 2 máy hãm . .	40 $
Xe thi	48 $
Xe các bà	44 $
Xe trẻ con . . .	35 $

« CLÉMENT »

Xe đi đường dài, 1 máy hãm . .	52 $
Xe du lịch, 2 máy hãm . .	55 $
Xe thi	70 $
Xe các bà	75 $
Xe trẻ con	52 $

HAI THỨ XE
HẢO HẠNG
GIÁ HẠ

TẠI GIAN HÀNG BÀY CÁC THỰC-PHẨM
Hàng tốt nhất hạng và không đâu rẻ bằng

Trung Bắc Tân Văn

BANQUE DE L'INDOCHINE

ĐÔNG-PHÁP HỐI LÝ NGÂN HÀNG

SÁNG LẬP RA TỪ NĂM 1875

TƯ BẢN DỰ ĐỊNH : Francs **72.000.000**
TỔNG CỘNG KHOẢN DỰ-BỊ NGÂN ĐẾN NGÀY 31 DÉCEMBRE 1927 : » **85.500.000**

HỘI-ĐỒNG TRỊ-SỰ :

Chánh trị-sự : M. STANISLAS SIMON, Chánh-hội-đồng trị-sự công-ty hỏa-xa Vân-nam ;
Phó trị-sự : M. PAUL BOYER, Chánh-hội Thương-cục Comptoir National d'Escompte de Paris ;
Tổng quản-lý chủ-nhiệm : M. RENÉ THION DE LA CHAUME, Nguyên thanh-tra Thi-chính-bộ.

Công-việc bản ngân-hàng kể như sau này :

In các thứ giấy bạc.

Mua bán các trái-phiếu, ngân-phiếu, gào giấy nhận tiền đi đường, gởi tiền đi bằng điện-báo hay bằng thơ-từ cho các nơi có chi-điểm hay là các viên quản-lý của ngân-hàng ở những thị trường to lại khắp thế giới.

Gởi tiền đi khắp các nơi ở Đông-dương.

Mở cuốn quế sổ vay tiền và gởi tiền, bất cứ thứ nào, hoặc có hạn định, hoặc không hạn-định (sau ở cuốn của qui-khách. (Xin xem bản đăng kê sổ việc này).

Cho vay tiền trước về giấy trái-phiếu, mua máng, hàng hóa, đồ vàng đồ bạc.

Nhận mua bán những trái-phiếu khắp các thị-trường, nhận hối tiền giấy những lợi-tức, công nợ ở khắp các thị-trường, và nhận giữ hộ những trái-phiếu.

Nhận trả tiền trước những trái-phiếu khắp mọi nơi, và nhận đổi hộ các tiền tài về việc buôn khắp Toàn-cầu.

Đổi chác các thứ tiền bạc hoặc trả ngay hay trả dần. Mua và bán các thứ tiền ngoại-quốc.

Giao-dịch các công việc thuộc về ngân-hàng ở Đại-pháp, Viễn-đông và các ngoại-quốc. Tại Hanoi và Haiphong có cho thuê tủ bạc.

Điểm-Lưu-Tín-Diện : INDOCHINE

GIẤY NÓI : Hanoi số et 561. Haiphong 26 et 219. Namdinh 80. Vinh 45.